

ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΕΡΓΟ:

«Αγορά Συμβουλευτικών Υπηρεσιών για τη διεξαγωγή επιθεωρήσεων κατά το έτος 2015, για τα θέματα διαχείρισης των αποβλήτων και ελέγχου της ρύπανσης των νερών και του εδάφους.

Συμβάσεις:

8/2013, 9/2013, 10/2013, 15/2013, 12/2014, 1/2015

11/2015, 12/2015, 14/2015

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ 2015

Οκτώβριος, 2016

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΥΝΟΨΗ ΕΤΗΣΙΑΣ ΕΚΘΕΣΗΣ	3
1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΔΟΧΩΝ	4
2. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	6
2.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	6
2.1 Κατηγορίες Επιθεωρήσεων	8
2.2 Μη Συμμορφώσεις	15
2.2.1 Μη κατηγοριοποιημένες δραστηριότητες.....	15
2.2.2 Οινοβιομηχανίες.....	16
2.2.3 Χοιροστάσια	16
2.2.4 Μονάδες επεξεργασίας Ζωικών Αποβλήτων.....	16
2.2.5 ΧΥΤΑ & ΧΥΤΥ	17
2.2.6 Επικίνδυνα Απόβλητα.....	17
2.2.7 Επεξεργασία Τηγανέλαιων	17
2.2.8 Ηλεκτροπαραγωγοί Σταθμοί	17
2.2.9 Πτηνοτροφεία.....	18
2.2.10 Αγελαδοτροφεία	18
2.2.11 Πτηνοσφαγεία	18
2.2.12 Σφαγεία	18
2.2.13 Οχήματα τέλους κύκλου ζωής (ΟΤΚΖ), Διαχείριση Μετάλλων, Απόβλητα Ηλεκτρικού Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού (ΑΗΗΕ).....	18
2.2.14 Διαχείριση Μηχανελαίων	19
2.2.15 Απόβλητα Συσκευασίας.....	19
2.2.16 Δειγματοληψίες σε ε σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων	19
2.2.17 Τσιμεντοποιείο	20
2.2.18 Τουβλοποιεία/Κεραμοποιεία	21
2.2.19 Ελαιοτριβεία.....	21
2.2.20 Εργοστάσια Παραγωγής Σκυροδέματος.....	21
2.2.21 Εγκαταστάσεις Διαχείρισης Αποβλήτων.....	21
2.2.22 Παραγωγούς (Ευθύνη παραγωγού)	22
2.2.23 Κάτοχοι / Παραγωγοί Αποβλήτων	23
2.2.24 Συλλογείς/ Μεταφορείς Αποβλήτων.....	24
2.2.25 Άλλες Βιομηχανίες	24
2.2.26 Σταθμοί επεξεργασίας αστικών λυμάτων	24
2.2.27 Χρήση Εξοπλισμού που Περιέχει Φθοριούχα Αέρια του Θερμοκηπίου ή/και Ουσίες που Καταστρέφουν τη Στιβάδα του Όζοντος	25
2.2.28 Πράσινα Σημεία	25
2.3 Εξώδικη Ρύθμιση.....	25
3. ΓΕΝΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΡΩΝ ΑΔΕΙΩΝ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ	29

3.1.	Παρατηρήσεις σχετικά με τους Όρους των Αδειών Διαχείρισης Αποβλήτων	29
3.2.	Παρατηρήσεις σχετικά με τους Όρους των Αδειών Απόρριψης Αποβλήτων	30
4.	ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΑΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	31
5.	ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΕΣ	32
6.	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ	34
6.1	Αλληλογραφία	34
6.2	Εξώδικα	34
6.3	Εργασιακοί Χώροι.....	34
6.4	Τήρηση χρονοδιαγράμματος	34
6.5	Διορισμός και ταυτότητες επιθεωρητών	35
6.6	Έξοδα μετακίνησης και Έκθεση οχημάτων	35
6.7	Δειγματοληψίες	35
6.8	Εξοπλισμός επιθεώρησης	35
6.9	Άλλα προβλήματα.....	36
7.	ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ	37

ΣΥΝΟΨΗ ΕΤΗΣΙΑΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Μέσα στα πλαίσια εφαρμογής της Περιβαλλοντικής Νομοθεσίας, το Τμήμα Περιβάλλοντος κατά την διάρκεια του 2015 πραγματοποίησε αρκετές Επιθεωρήσεις σε παρά πολλές εγκαταστάσεις που λόγω των δραστηριοτήτων τους ρυπαίνουν ή τείνουν να ρυπάνουν τα νερά και το έδαφος. Στόχος των Επιθεωρήσεων είναι η πλήρης εφαρμογή τόσο των Ευρωπαϊκών Οδηγιών, όσο και της Εθνικής Νομοθεσίας.

Πιο συγκεκριμένα, εντός του 2015 πραγματοποιήθηκαν τα πιο κάτω:

- **1435** Επιθεωρήσεις,
- Αποστάληκαν **456** επιστολές συμμόρφωσης,
- Επιδόθηκαν **91** Ειδοποιήσεις Εξώδικης Ρύθμισης,
- Το συνολικό ποσό των εξώδικων Ρυθμίσεων ήταν **€35.120**.

Ο απολογισμός των Επιθεωρήσεων κρίνεται ιδιαίτερα θετικός. Παρατηρείται ότι σταδιακά ο βαθμός συμμόρφωσης αυξάνεται και σημαντικός αριθμός Φορέων έχουν συμμορφωθεί με τις βασικές πρόνοιες της Νομοθεσίας. Σε κάποιες κατηγορίες εγκαταστάσεων παρατηρείται σημαντική πρόοδος, ενώ σε κάποιες άλλες λιγότερη. Παρά την δεδομένη πρόοδο, αναγνωρίζεται ότι υπάρχουν πολλά περιθώρια περαιτέρω βελτίωσης. Για τον σκοπό αυτό απαιτείται αύξηση και εντατικοποίηση των ελέγχων και των επιθεωρήσεων για την όσο το δυνατό γρηγορότερη και πληρέστερη εφαρμογή της Νομοθεσίας.

Στην Έκθεση που ακολουθεί γίνεται εκτενής αναφορά και παρουσιάζονται πληροφορίες και δεδομένα που σχετίζονται με τις Επιθεωρήσεις.

1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΔΟΧΩΝ

ΑΡ. ΣΥΜΒΑΣΗΣ:	8/2013 (Απρίλιος – Δεκέμβριος 2015)
ΤΙΤΛΟΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ:	Αγορά Συμβουλευτικών Υπηρεσιών από φυσικά πρόσωπα για την διεξαγωγή ελέγχων στα πλαίσια τήρησης και εφαρμογής περιβαλλοντικής νομοθεσίας στις επαρχίες Λεμεσού-Πάφου (Αρ. Σύμβασης: 8/2013).
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΑΝΑΔΟΧΟΥ:	Μαρία Φεσά
ΑΡ. ΣΥΜΒΑΣΗΣ:	9/2013 (Μάρτιος – Νοέμβριος 2015)
ΤΙΤΛΟΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ:	Αγορά Συμβουλευτικών Υπηρεσιών για την διεξαγωγή επιθεωρήσεων στα πλαίσια τήρησης και εφαρμογής Περιβαλλοντικής Νομοθεσίας στις Επαρχίες Λευκωσία, Λάρνακα και Αμμόχωστο (Αρ. Σύμβασης: 9/2013).
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΑΝΑΔΟΧΟΥ:	Γιώργος Ζουππουρής, Πέτρος Γραφιάς
ΑΡ. ΣΥΜΒΑΣΗΣ:	10/2013 (Απρίλιος – Δεκέμβριος 2015)
ΤΙΤΛΟΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ:	Αγορά Συμβουλευτικών Υπηρεσιών από φυσικά πρόσωπα για την διεξαγωγή ελέγχων στα πλαίσια τήρησης και εφαρμογής περιβαλλοντικής νομοθεσίας στις επαρχίες Λεμεσού-Πάφου (Αρ. Σύμβασης: 10/2013).
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΑΝΑΔΟΧΟΥ:	Αντώνης Θωμά
ΑΡ. ΣΥΜΒΑΣΗΣ:	15/2013 (Μάρτιος – Νοέμβριος 2015)
ΤΙΤΛΟΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ:	Αγορά Συμβουλευτικών Υπηρεσιών για την διεξαγωγή επιθεωρήσεων στα πλαίσια τήρησης και εφαρμογής Περιβαλλοντικής Νομοθεσίας στις Επαρχίες Λευκωσία, Λάρνακα και Αμμόχωστο (Αρ. Σύμβασης: 15/2013)
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΑΝΑΔΟΧΟΥ:	Γιώργος Φωτίου
ΑΡ. ΣΥΜΒΑΣΗΣ:	12/2014 (Φεβρουάριος – Μάιος 2015)
ΤΙΤΛΟΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ:	Αγορά Συμβουλευτικών Υπηρεσιών από φυσικά πρόσωπα για την διεξαγωγή ελέγχων στα πλαίσια τήρησης και εφαρμογής Περιβαλλοντικής Νομοθεσίας στην Επαρχία Λευκωσίας (Αρ. Σύμβασης: 12/2014)
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΑΝΑΔΟΧΟΥ:	Χριστίνα Δημητρίου

ΑΡ. ΣΥΜΒΑΣΗΣ:	11/2015 (Ιούλιος – Δεκέμβριος 2015)
ΤΙΤΛΟΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ:	Παροχή υπηρεσιών για τη διεξαγωγή επιθεωρήσεων στα πλαίσια τήρησης και εφαρμογής περιβαλλοντικής νομοθεσίας στην Επαρχία Λευκωσίας (Αρ. Σύμβασης: 11/2015)
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΑΝΑΔΟΧΟΥ:	Χριστίνα Δημητρίου

ΑΡ. ΣΥΜΒΑΣΗΣ:	12/2015 (Ιούνιος – Δεκέμβριος 2015)
ΤΙΤΛΟΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ:	Αγορά Συμβουλευτικών Υπηρεσιών για τη «Διεξαγωγή Ελέγχων στα πλαίσια Τήρησης και Εφαρμογής Περιβαλλοντικής Νομοθεσίας Στην Επαρχία Λεμεσού (Αρ. Σύμβασης 12/2015).
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΑΝΑΔΟΧΟΥ:	Νίκος Σολωμού

ΑΡ. ΣΥΜΒΑΣΗΣ:	14/2015 (Αύγουστος – Δεκέμβριος 2015)
ΤΙΤΛΟΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ:	Αγορά Συμβουλευτικών Υπηρεσιών για την διεξαγωγή επιθεωρήσεων στα πλαίσια Τήρησης και Εφαρμογής Περιβαλλοντικής Νομοθεσίας στις Επαρχίες Λευκωσία, Λάρνακα και Αμμόχωστο (Αρ. Σύμβασης: 14/2015)
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΑΝΑΔΟΧΟΥ:	Μαργαρίτα Αγαθοκλέους, Ελεάνα Χατζηανδρέου

ΤΙΤΛΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ:	Τμήμα Περιβάλλοντος
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΣΥΜΒΑΣΗΣ:	Δρ. Χρυστάλλα Στυλιανού
ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ:	Παναγιώτα Τσέντα (Λευκωσία) Δημήτρης Δημητρίου, Αντωνία Αχιλλέως (Λεμεσός) Παύλος Παύλου (Λάρνακα και Αμμόχωστος) Κώστας Βοσκός (Πάφος)

2. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

2.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Αντικείμενο της Σύμβασης ήταν η παροχή υπηρεσιών στο Τμήμα Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, για τη διεξαγωγή επιθεωρήσεων κατά το 2015 σε παγκύπρια κλίμακα για τα πιο κάτω θέματα:

- Έλεγχος της Ρύπανσης των νερών και του εδάφους σύμφωνα με τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους του 2002 μέχρι 2013 και τον περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) Νόμο του 2013,
- Διαχείριση αποβλήτων σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016 και τους περί Συσκευασιών και περί Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμους του 2002 μέχρι 2012.
- Περί Εκπομπών Ορισμένων Φθοριούχων Αερίων του Θερμοκηπίου Νόμο του 2010 (Ν.23(Ι)/2010).
- Περί Ουσιών που Καταστρέφουν τη Στιβάδα του Όζοντος Νόμο του 2011 (16(Ι)/2011).

Εκπαίδευση Επιθεωρητών:

Οι επιθεωρητές ενημερώθηκαν και εκπαιδεύτηκαν στα ακόλουθα θέματα:

- Μελέτη των σχετικών Νομοθεσιών.
- Δόθηκαν γενικές οδηγίες σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας του Τμήματος Περιβάλλοντος, το Αρχείο και τους Φακέλους των Φορέων Εκμετάλλευσης.
- Έγιναν επιθεωρήσεις από αρμόδιους Λειτουργούς, τις οποίες παρακολούθησαν όλοι οι εκπαιδευόμενοι Επιθεωρητές.
- Δόθηκαν πρότυπες εκθέσεις επιθεώρησης για κάθε περίπτωση (Εξέταση Παραπόνου/Καταγγελίας, Εφαρμογή Νομοθεσίας, Αδειοδότηση, Έλεγχο Συμμόρφωσης Όρων Άδειας Απόρριψης Αποβλήτων, Έλεγχο Συμμόρφωσης Όρων Άδειας Διαχείρισης Αποβλήτων (Συλλογή, Μεταφορά και Επεξεργασία) και Έλεγχο Συμμόρφωσης Παραγωγού Αποβλήτων).
- Δόθηκαν πρότυπες επιστολές βελτίωσης και συμμόρφωσης.
- Μετά την υπογραφή των Συμβολαίων έγινε ενημέρωση των Ανάδοχων /Επιθεωρητών σχετικά με πρόσφατες εξελίξεις και τυχόν τροποποιήσεις στις υφιστάμενες Νομοθεσίες.

Προετοιμασία και τρόπος εκτέλεσης εργασιών:

Η προετοιμασία και ο τρόπος εκτέλεσης των εργασιών των Επιθεωρητών γινόταν ως ακολούθως:

- Παραλαβή μηνιαίου προγράμματος επιθεώρησης από τον συντονιστή και συνεχής επικοινωνία και τήρηση των οδηγιών του συντονιστή.
- Μελέτη των φακέλων προς επιθεώρηση εγκαταστάσεων.
- Ενημέρωση των Φορέων Εκμετάλλευσης (Φ.Ε) των εγκαταστάσεων 1 εβδομάδα περίπου πριν από την προγραμματισμένη ημέρα και ώρα επιθεώρησης,
- Αποστολή του Προγράμματος Επιθεώρησης.

- Ετοιμασία λίστας ελέγχων (check list) πριν από κάθε προγραμματισμένη επιθεώρηση.
- Για τις περιπτώσεις εξέτασης παραπόνου/καταγγελίας δίνονταν οδηγίες προς τους επιθεωρητές για το χειρισμό ανάλογα με την περίπτωση, χωρίς όμως να γινόταν ενημέρωση από πριν του προσώπου/Φορέα Εκμετάλλευση για το οποίο γινόταν η καταγγελία, όπως επίσης και για τις δειγματοληψίες.
- Ενημέρωση από τον συντονιστή σχετικά με το ιστορικό της κάθε εγκατάστασης πριν από την επιθεώρηση και τυχόν σημαντικά θέματα που θα έπρεπε να ελεγχθούν.
- Με την έναρξη των επιθεωρήσεων οι εκπρόσωποι των Φ.Ε ενημερώνονταν από τους επιθεωρητές του Τμήματος Περιβάλλοντος σχετικά με το λόγο και το πρόγραμμα της επιθεώρησης. Σε κάθε επιθεώρηση, το Πρόγραμμα είχε ως ακολούθως:
 - i. Ανασκόπηση Διοίκησης κατά την οποία γινόταν συζήτηση σχετικά με τις μη συμμορφώσεις που είχαν εντοπιστεί σε προηγούμενη επιθεώρηση και ενημέρωση των επιθεωρητών από τους εκπρόσωπους των Φ.Ε. για τα μέτρα που έλαβαν και τις ενέργειες που έκαναν σχετικά με τις εν λόγω μη συμμορφώσεις, καθώς και τυχόν προβλήματα λειτουργίας των μονάδων.
 - ii. Έλεγχος όλων των Αρχείων σύμφωνα με τους όρους των Αδειών (Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων ή Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων), στην περίπτωση που η επιθεώρηση αφορούσε έλεγχο των όρων αδειών.
 - iii. Επιτόπου έλεγχος των εγκαταστάσεων των μονάδων.
 - iv. Διαβούλευση των επιθεωρητών /Σύνοψη των ευρημάτων των επιθεωρήσεων από τους επιθεωρητές και καταγραφή συμπερασμάτων.
 - v. Καταληκτική Σύσκεψη κατά την οποία οι εκπρόσωποι των Φ.Ε ενημερώνονταν για τυχόν μη συμμορφώσεις που είχαν εντοπιστεί.
- Ετοιμασία των Εκθέσεων Επιθεώρησης και των αντίστοιχων Επιστολών Συμμόρφωσης .
- Τήρηση Βάσης Επιθεωρήσεων.
- Ετοιμασία Μηνιαίων Εκθέσεων αναφορικά με τις επιθεωρήσεις και τις άλλες δραστηριότητες που πραγματοποιήθηκαν κάθε μήνα.
- Στα πλαίσια παρακολούθησης της ποιότητας των απορρίψεων από Σταθμούς Επεξεργασίας Αστικών Λυμάτων σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ για την επεξεργασία Αστικών λυμάτων διεξάγονταν σε μηνιαία βάση μία με δύο δειγματοληψίες σε Σταθμούς Επεξεργασίας Λυμάτων Συγκεκριμένα τηρήθηκε σχετικό Πρόγραμμα Αναλύσεων από το Γενικό Χημείο του Κράτους. Κατά τις δειγματοληψίες η διαδικασία είχε ως εξής:
 - Λήψη δειγμάτων από τα σημεία εξόδου των επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων - 24ωροι δειγματολήπτες, καθώς και από την έξοδο των μεμβρανών (για μικροβιολογική).
 - Τοποθέτηση των προς ανάλυση δειγμάτων σε παγωνιέρα και μεταφορά τους αυθημερόν στο Γενικό Χημείο του Κράτους .
 - Για τη διεξαγωγή κάθε δειγματοληψίας χρησιμοποιήθηκαν τα ακόλουθα:
 - Πλαστικά μπουκάλια του 1.5 λίτρου και πλαστικά αποστειρωμένα μπουκάλια του 1 λίτρου,
 - γάντια,
 - χωνί,
 - φλόγιστρο,
 - παγωνιέρα και
 - παγοκύστες.

2.1 Κατηγορίες Επιθεωρήσεων

Καθ' όλη την διάρκεια της σύμβασης διεξήχθησαν συνολικά, 1435 επιθεωρήσεις ως ακολούθως: 300 στην επαρχία Λευκωσίας, 456 στην Επαρχία Λεμεσού, 282 στην Επαρχία Λάρνακας, 110 στην Επαρχία Αμμοχώστου και 287 στην Επαρχία Πάφου.

A. Επισκόπηση για σκοπούς αδειοδότησης:

για έλεγχο προσχεδίου όρων Αδειών Απόρριψης Αποβλήτων (AAA) και Αδειών Διαχείρισης Αποβλήτων (ΑΔΑ)

B. Τήρηση όρων Αδειών Απόρριψης Αποβλήτων (AAA) και Αδειών Διαχείρισης Αποβλήτων (ΑΔΑ) σε:

- ❖ **βιομηχανίες** (σφαγεία, πτηνοσφαγεία, μονάδες επεξεργασίας ζωικών αποβλήτων ηλεκτροπαραγωγούς σταθμούς, τσιμεντοποιείο, λατομεία, ελαιοτριβεία, βιομηχανίες τροφίμων και ποτών, κ.α.).
- ❖ **κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις** (χοιροστάσια, πτηνοτροφεία, αγελαδοτροφεία).
- ❖ **εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων** (σταθμούς επεξεργασίας λυμάτων, χώρους υγειονομικής ταφής απορριμμάτων (ΧΥΤΑ) και χώρο υγειονομικής ταφής υπολειμμάτων (ΧΥΤΥ), και επεξεργασία (οχήματα τέλους κύκλου ζωής (ΟΤΚΖ), μεταχειρισμένα μηχανέλαια, απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού (ΑΗΗΕ), μέταλλα, βρώσιμων ελαίων, απόβλητα συσκευασίας, χρησιμοποιημένα τηγανέλαια κ.α).
- ❖ **συλλογή/μεταφορά αποβλήτων** (υγρών αποβλήτων, χρησιμοποιημένα τηγανέλαια κ.α)

Γ. Παράπονα και καταγγελίες:

Διενεργήθηκαν στα πλαίσια γραπτών και προφορικών καταγγελιών και αφορούσαν μη τήρηση περιβαλλοντικών νομοθεσιών και θέματα ελέγχου της ρύπανσης όσο και θέματα διαχείρισης αποβλήτων.

Δ. Τήρηση περιβαλλοντικών νομοθεσιών που αφορούν τους περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμους, τους περί Αποβλήτων Νόμους και τους περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμους, τον περί Εκπομπών Ορισμένων Φθοριούχων Αερίων του Θερμοκηπίου Νόμο και τον περί Ουσιών που Καταστρέφουν τη Στιβάδα του Όζοντος Νόμο:

Η κατηγορία αυτή αφορά κυρίως παραγωγούς/κατόχους αποβλήτων οι οποίοι είναι διάφοροι επαγγελματίες οι οποίοι μέσω της εργασίας τους παράγουν απόβλητα (μηχανικοί αυτοκινήτων, πρατήρια καυσίμων, κλινικές, οδοντίατροι, ξενοδοχεία, υπεραγορές, κλπ). Υπάρχει και η υποκατηγορία των παραγωγών (ευθύνη παραγωγού) που αφορά κυρίως τους εισαγωγείς και εταιρείες που τοποθετούν για πρώτη φορά τα προϊόντα τους (ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό, φορητές μπαταρίες, συσκευασίες και ελαστικά) στην Κυπριακή αγορά. Αφορά, επίσης, ελέγχους για λειτουργία εγκαταστάσεων χωρίς Άδεια (είτε ΑΔΑ είτε ΑΑΑ), καθώς και ελέγχους της αγοράς (ξενοδοχεία, υπεραγορές, αρτοζαχαροπλαστεία κ.α.), αναφορικά με χρήση εξοπλισμού που περιέχει φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου ή/και ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος.

Ε. Εκστρατείες:

Στα πλαίσια τήρησης περιβαλλοντικών νομοθεσιών διεξήχθησαν διάφορες εκστρατείες το 2015 σε στοχευμένες κατηγορίες κατόχων/παραγωγών αποβλήτων και διαχειριστών αποβλήτων.

Αφορούσαν τα ακόλουθα ρεύματα αποβλήτων:

- μεταλλικά απόβλητα και απόβλητα ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού,
- μεταχειρισμένα τηγανέλαια,
- απόβλητα από τυπογραφεία,
- απόβλητα από νοσοκομεία ή κλινικές
- απόβλητα από οδοντιατρεία
- απόβλητα που προκύπτουν από συνεργεία αυτοκινήτων ή πρατήρια καυσίμων,
- κατόχους ψυκτικού εξοπλισμού,
- απόβλητα συσκευασιών κ.α.

Οι εκστρατείες για τα μεταλλικά απόβλητα διενεργήθηκαν σε συνεργασία με την Αστυνομία Κύπρου, στα πλαίσια κοινής Ευρωπαϊκής Επιχείρησης, για εντοπισμό ύποπτων προσώπων, σε σχέση με κλοπές μετάλλων.

Οι δύο εκστρατείες με την Αστυνομία ήταν οι εξής:

- i. «Κοινή Ευρωπαϊκή Αστυνομική Επιχείρηση για Εντοπισμό Ύποπτων Προσώπων σε σχέση με Κλοπές Μετάλλων, 27-28 Μαΐου 2015».
- ii. «Κοινή Παγκύπρια Επιχείρηση για Εντοπισμό Ύποπτων Προσώπων σε σχέση με Κλοπές Μετάλλων, 27-28 Νοεμβρίου 2015». Η εκστρατεία αυτή διενεργήθηκε σε συγκεκριμένα ύποπτα υποστατικά, τα οποία εντοπίστηκαν μέσα από στοιχεία που συλλέχθηκαν από προηγούμενες εκστρατείες.

Στον **Πίνακα 1** που ακολουθεί παρουσιάζεται ο αριθμός των επιθεωρήσεων που διεξήχθησαν το 2015 στα πλαίσια εφαρμογής των περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων του 2002 μέχρι 2013, του περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) Νόμο του 2013, των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 και 2016, και των περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμων 2002 και 2012, και του Περί Εκπομπών Ορισμένων Φθοριούχων Αερίων του Θερμοκηπίου Νόμο του 2010 και του Περί Ουσιών που Καταστρέφουν τη Στιβάδα του Οζοντος Νόμο του 2011 και ψυκτικά αντίστοιχα, ανά κατηγορία δραστηριότητας.

Ετήσια Έκθεση - Αγορά Συμβουλευτικών Υπηρεσιών για τη διεξαγωγή επιθεωρήσεων κατά το έτος 2015 για τα θέματα διαχείρισης των αποβλήτων και ελέγχου της ρύπανσης των νερών και του εδάφους.

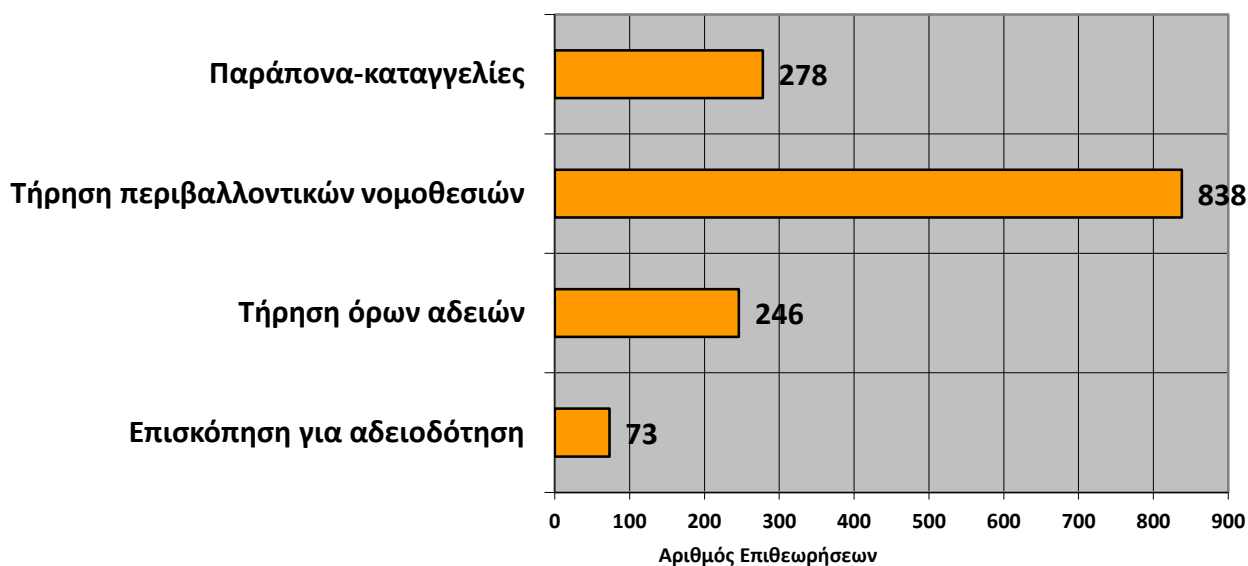
Πίνακας 1 : Αριθμός Επιθεωρήσεων που διεξήχθησαν στα πλαίσια εφαρμογής των περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμων του 2002 και 2013, του περί Βιομηχανικών Εκπομπών (Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχος της Ρύπανσης) Νόμο του 2013, των περί Αποβλήτων Νόμων 2011 και 2014 και των περί Συσκευασιών και Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμων 2002 και 2012, του Περί Εκπομπών Ορισμένων Φθοριούχων Αερίων του Θερμοκηπίου Νόμο του 2010 και Περί Ουσιών που Καταστρέφουν τη Στιβάδα του Οζοντος Νόμο του 2011

Δραστηριότητα	Επισκόπηση για Αδειοδότηση		Τήρηση όρων αδειών		Τήρηση Περιβαλλοντικών Νομοθεσιών					Παράπονα/ Καταγγελίες	
	ΑΑΑ	ΑΔΑ	ΑΑΑ	ΑΔΑ	Έλεγχος Ρύπανσης	Περί Αποβλήτων	Περί Βιομηχ. Εκπομπών (IED)	Συσκευασίες και Απόβλητων Συσκευασιών	Φθοριούχα Αέρια του Θερμοκηπίου Ψυκτικά	Έλεγχος της Ρύπανσης	Διαχείριση Αποβλήτων
Σφαγεία			2		2					3	
Πτηνοσφαγεία	7		4		1		2			3	
Ελαιοτριβεία	3		4		2					2	
Οινοποιεία	28				2						
Διαχείριση ζωικών υποπροϊόντων			4								
Ηλεκτροπαραγωγοί σταθμοί		2	1		2		2			1	
Τσιμεντοποιεία					2		2				
Χημικές Βιομηχανίες /Φαρμακοβιομηχανίες					2	1				2	1
Βιομηχανίες (γενικά)			2			2	1				
Βιομηχανίες τροφίμων και ποτών	2		2		3	1		2	5	23	
Λατομεία/Σκυροθραυστικές			1							1	
Μεταλλεία			1								
Εργοστάσια παραγωγής έτοιμου νωπού σκυροδέματος					1					2	2
Εργοστάσια παραγωγής ασφαλτικού σκυροδέματος											
Τουβλοποιεία	2										
Κεραμεία	4										
Πρατήρια πετρελαιοειδών					1					1	
Πλυντήρια αυτοκινήτων										1	
Πλυντήρια ρούχων/καθαριστήρια						1				5	2
Άλλες βιομηχανίες	1				4	1				1	1
Χοιροστάσια			20		24	1	2			11	
Αγελαδοτροφεία	3		105		7	1				19	
Πτηνοτροφεία			10		1					2	
Ποιμιοτροφεία										3	2
Γαλακτοκομεία/Τυροκομεία	1				1				2		
Άλλες κτηνοτροφικές										5	
Γεωτρήσεις Ύδρευσης- Άρδευσης										1	
Περιοχές νερών κολύμβησης										29	
Οικίες/Εσπατόρια/Ξενοδοχεία	1		7							13	
Φράγματα-Λίμνες/Ποτάμια										3	
Στρατόπεδα											
Λιμάνια											
Σταθμοί επεξεργασίας κτηνοτροφικών αποβλήτων			2								
Κονικλοτροφεία										1	
Άλλα										1	
ΣΥΝΟΛΟ	52	2	165	0	55	8	9	2	7	133	8
Εγκαταστάσεις διαχείρισης αποβλήτων											

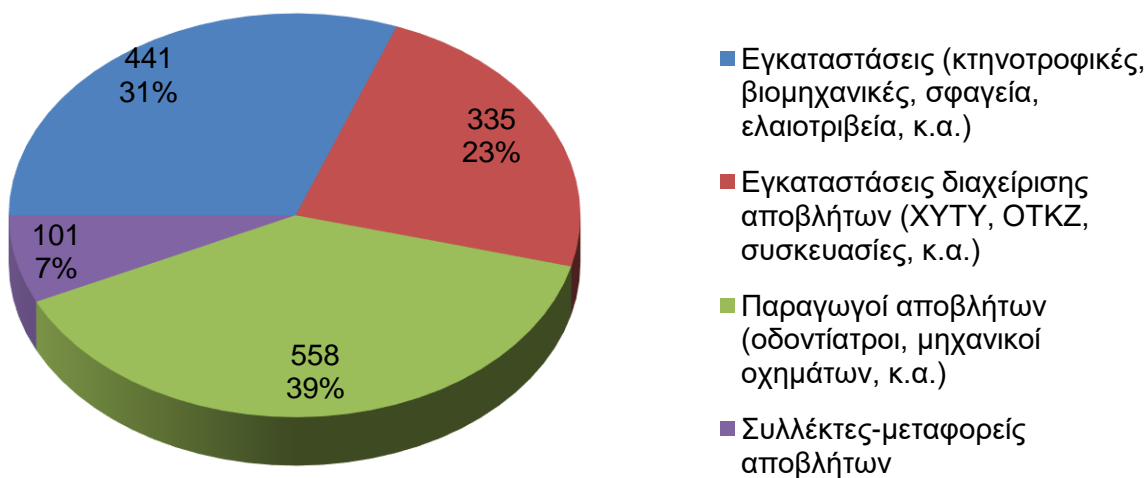
Ετήσια Έκθεση - Αγορά Συμβουλευτικών Υπηρεσιών για τη διεξαγωγή επιθεωρήσεων κατά το έτος 2015 για τα θέματα διαχείρισης των αποβλήτων και ελέγχου της ρύπανσης των νερών και του εδάφους.

A. Επικίνδυνα απόβλητα		1		5		12				1	1
B. Χρησιμοποιημένα Τηγανέλαια				3						1	1
Γ. ΟΤΚΖ, Μέταλλα, ΑΗΗΕ				19		40				1	19
Δ. Μεταχειρισμένα Μηχανέλαια				3		2	2				2
Ε. Απόβλητα Συσκευασίας (Χαρτί, χαρτόνι, πλαστικό, Tetrapak, αλουμίνιο, γυαλί, κ.α)		1		5			10	5			1
Στ. Απόβλητα Μελανιών και Τόνερ				3							
Ζ. ΧΥΤΑ & ΧΥΤΥ			1								
Η. Σταθμοί επεξεργασίας λυμάτων	1		5		113					3	
Θ. Άλλες εγκαταστάσεις διαχείρισης				7	1					2	2
Ι. ΧΑΔΑ – ΑΕΚΚ				1	2	9				19	2
Κ. Μεταχειρισμένων Ελαστικών				5		5				1	5
Λ. Κλινικών Αποβλήτων				2		1				1	
Μ. Ελαίων Υδάτων											
Ν. Απόβλητα ξυλείας						5					
Ξ. Πράσινα Σημεία			4								
ΣΥΝΟΛΟ	1	6	6	53	116	74	12	5	0	29	33
Παραγωγοί (ευθύνη παραγωγού)*											
A. Οδοντίατροι/νοσοκομεία						35			8	2	3
B. Ξενοδοχεία					1	5				3	1
Γ. Εστιατόρια						59			2	1	
Δ. Πρατήρια καυσίμων						136				1	1
Ε. Φρουταρίες/Υπεραγορές							1		27		
ΣΤ. Μηχανικοί Αυτοκινήτων						63				3	9
Ζ. Φωτογράφοι/Τυπογραφεία						90					1
Η. Έλεγχος Ψυκτικού Εξοπλισμού						20			20		2
Θ. Εισαγωγείς Συσκευασιών								5			2
Ι. Πυροσβεστικοί σταθμοί						4					
Κ. Φούρνοι									2		
Λ. Άλλοι						8		12	23	8	
ΣΥΝΟΛΟ	0	0	0	0	1	420	0	18	82	18	19
Συλλέκτες/Μεταφορείς Αποβλήτων											
A. Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού (ΑΗΗΕ), Μεταλλικά Απόβλητα, ΟΤΚΖ		1		1		27					6
B. Μεταχειρισμένα Μηχανέλαια										1	1
Γ. Απόβλητα Συσκευασίας				1							1
Δ. Επικίνδυνα απόβλητα		3									6
Ε. Απόβλητα Ελαστικών						1					2
ΣΤ. Υγρά Απόβλητα		4		11						17	
Ζ. Χρησιμοποιημένα τηγανέλαια				6		1				1	2
Η. Μη επικίνδυνα απόβλητα				1							
Θ. Άλλοι		4		2							1
ΣΥΝΟΛΟ	0	12	0	22	0	29	0	0	0	19	19
Σύνολο ανά κατηγορία	53	20	171	75	172	531	21	25	89	199	79
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ:							1435				

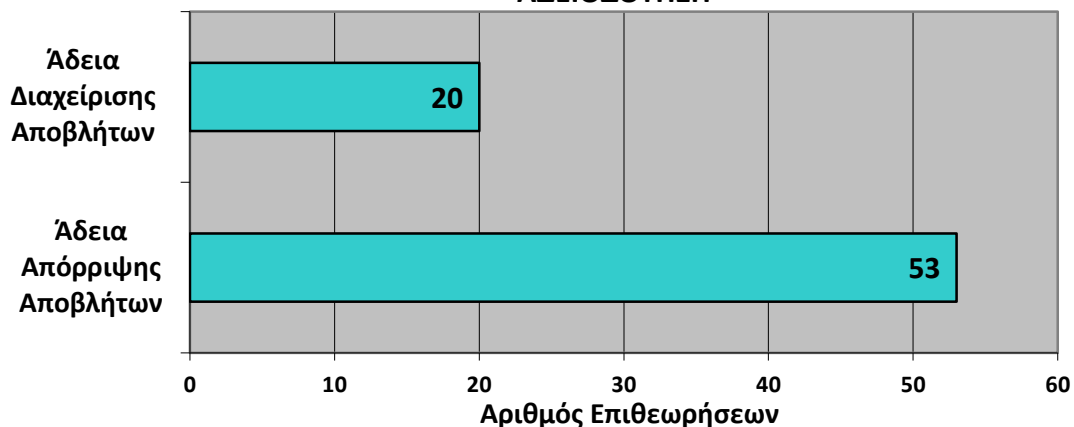
Διάγραμμα 1: ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ

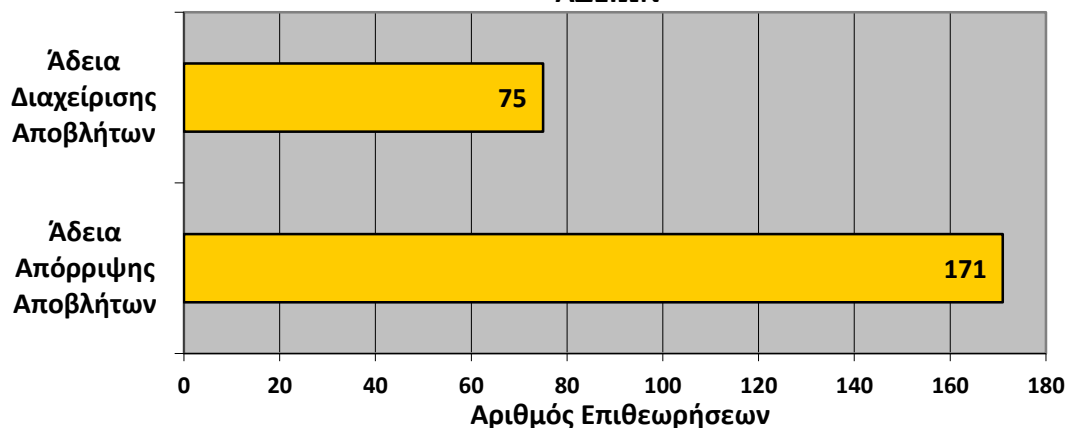
Διάγραμμα 2: ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΑΝΑ ΚΥΡΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

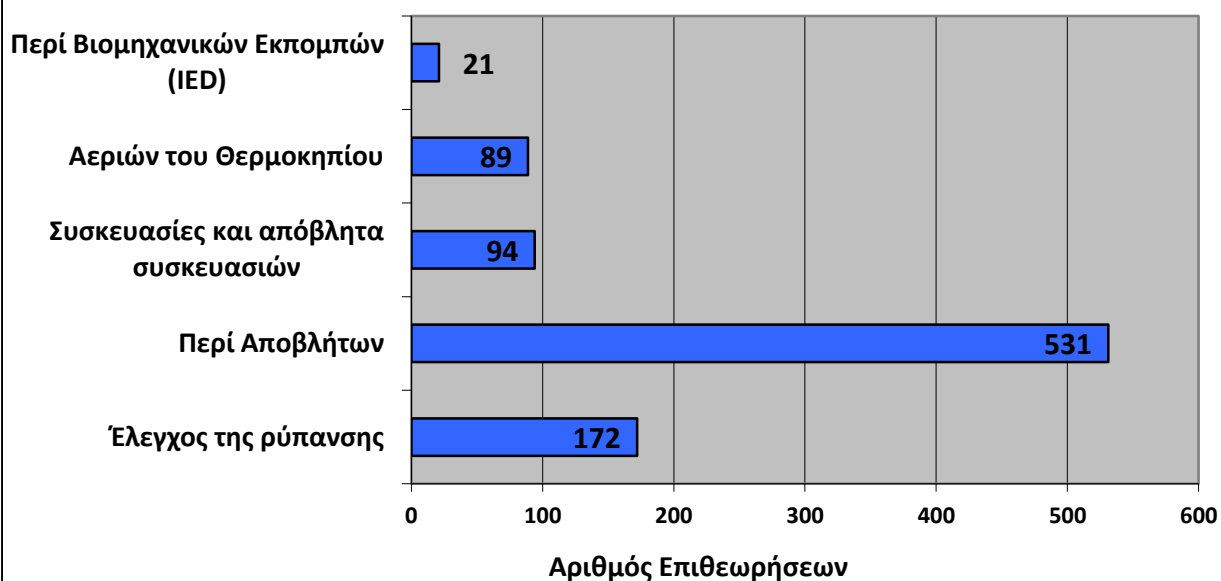
Διάγραμμα 3: ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗΣ ΓΙΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ

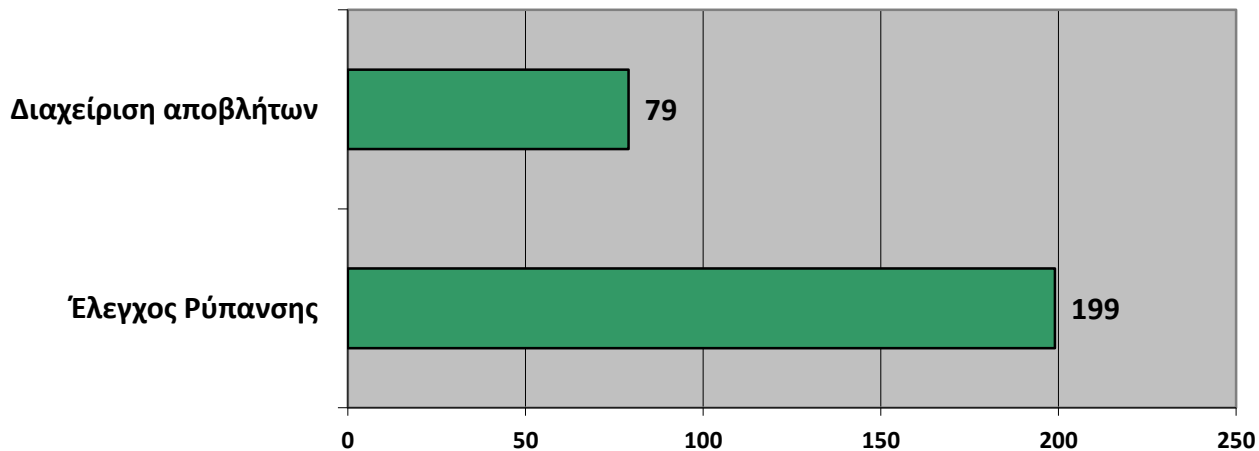
Διάγραμμα 4: ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΡΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΑΔΕΙΩΝ

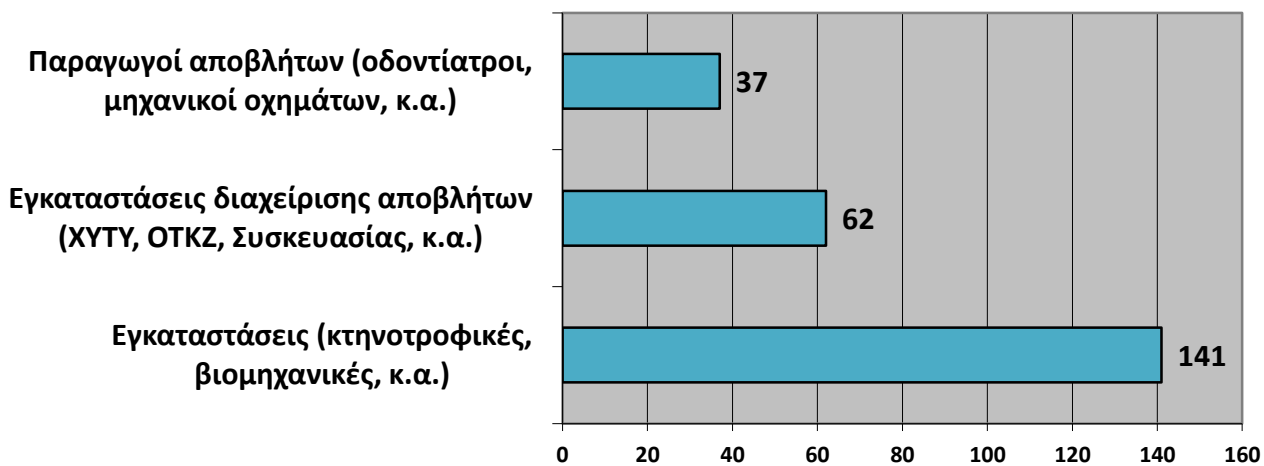
Διάγραμμα 5: ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΡΗΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΝΟΜΟΘΕΣΙΩΝ

Διάγραμμα 6: ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗ ΠΑΡΑΠΟΝΩΝ/ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ

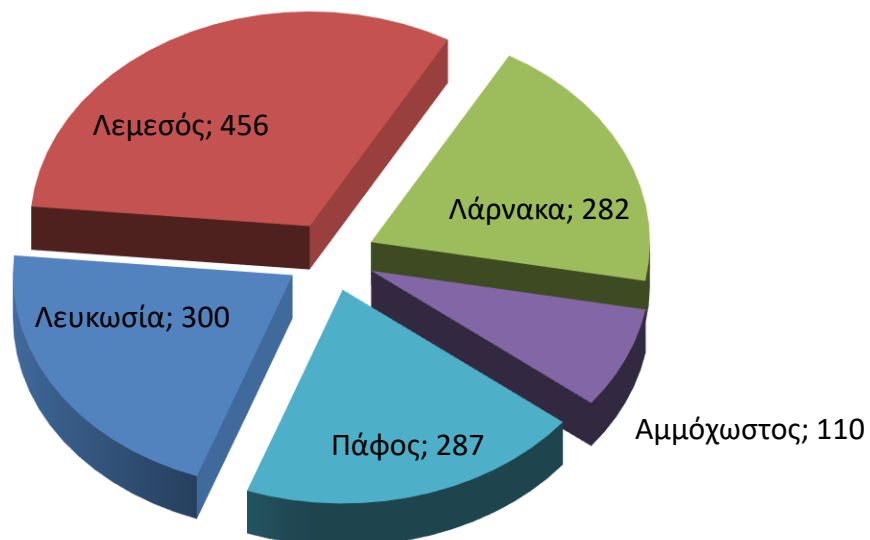
Διάγραμμα 7: ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗ ΠΑΡΑΠΟΝΩΝ/ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΩΝ ΑΝΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Πίνακας 2: Αριθμός Επιθεωρήσεων ανά Επαρχία

Επαρχία	Αριθμός επιθεωρήσεων
Λευκωσία	300
Λεμεσός	456
Λάρνακα	282
Πάφος	287
Αμμόχωστος	110
Σύνολο:	1435

Διάγραμμα 10: ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ

2.2 Μη Συμμορφώσεις

Από τις επιθεωρήσεις που πραγματοποιήθηκαν, οι κυριότερες μη συμμορφώσεις που διαπιστώθηκαν, ανά δραστηριότητα, είναι οι ακόλουθες:

2.2.1 Μη κατηγοριοποιημένες δραστηριότητες

Στα πλαίσια εξέτασης καταγγελιών/παραπόνων διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

- Επαναλαμβανόμενη απόρριψη στερεών αποβλήτων, επικίνδυνων και μη, και μπαζών σε διάφορες περιοχές, οι οποίες σε ορισμένες περιπτώσεις έχουν μετατραπεί σε χώρους ανεξέλεγκτης διάθεσης αποβλήτων (ΧΑΔΑ),
- Διαρροή χρησιμοποιημένων μηχανέλαιων στο έδαφος,

- Διαρροή αποβλήτων τυπογραφείου (υγρά εμφάνισης πλακών εκτύπωσης),
- Απόρριψη λυμάτων (ίσως από ξενοδοχεία ή από πλοία), στην θαλάσσια περιοχή Λεμεσού,,
- Παράνομη απόρριψη υγρών αστικών αποβλήτων,
- Παράνομες εγκαταστάσεις αποθήκευσης αποβλήτων ΑΕΚΚ,
- Απόρριψη υγρών αποβλήτων σε οχετούς όμβριων υδάτων από βιομηχανικές μονάδες στην Βιομηχανική περιοχή Λάρνακας Αραδίππου,
- Απόρριψη υγρών αποβλήτων (νερά ψύξης και απόβλητα αφαλάτωσης), στην θάλασσα,
- Διερεύνηση υψηλών συγκεντρώσεων μετάλλων κυρίως καδμίου σε φράγμα στην Αργάκα οι οποίες πιθανώς να προέρχονται από όξινες απορροές από γαλαρίες μεταλλείου που βρίσκεται στην κοινότητα Κινούσας.

Παράλληλα έγινε και παρακολούθηση της προόδου των εργασιών αποξήλωσης και κατεδάφισης του παλαιού Νοσοκομείου των Βάσεων Ακρωτηρίου.

2.2.2 Οινοβιομηχανίες

Οι κυριότερες μη συμμορφώσεις που διαπιστώθηκαν από τις επιθεωρήσεις που πραγματοποιήθηκαν στις οινοβιομηχανίες είναι:

- Απόρριψη υγρών αποβλήτων στη θάλασσα,

2.2.3 Χοιροστάσια

Από τις επιθεωρήσεις σε χοιροστάσια προέκυψαν τα πιο κάτω:

- Λειτουργία εγκαταστάσεων χωρίς Άδεια Απόρριψη Αποβλήτων,
- Μεγάλες χοιροτροφικές μονάδες που εμπίπτουν στις πρόνοιες του Νόμου περί Βιομηχανικών Εκπομπών δεν εφαρμόζουν όλες τις Βέλτιστες Διαθέσιμες Τεχνικές. Η κυριότερη μη συμμόρφωση παρατηρείται στην επεξεργασία των χοιρολυμάτων,
- Διαρροή υγρών αποβλήτων σε παρακείμενο ποταμό,
- Δεν έχουν κατασκευαστεί κατάλληλοι αποθηκευτικοί χώροι (πλατφόρμες) για προσωρινή αποθήκευση της κοπριάς,
- Δεν γίνεται παρακολούθηση των υπόγειων νερών που δυνατό να επηρεάζονται από τις δραστηριότητες των μονάδων,
- Δεν τηρείται μητρώο των αγροτεμαχίων στα οποία διατέθηκε η κοπριά ως εδαφοβελτιωτικό ή τα υγρά απόβλητα για λίπανση.

2.2.4 Μονάδες επεξεργασίας Ζωικών Αποβλήτων

Δεν παρατηρήθηκαν σημαντικές παραβιάσεις της Νομοθεσίας, εκτός από μερικές περιπτώσεις, στις οποίες δεν διεξήχθησαν αναλύσεις των υγρών αποβλήτων που προβλέπονταν στις Άδειες.

2.2.5 ΧΥΤΑ & ΧΥΤΥ

Δεν διαπιστώθηκαν οποιεσδήποτε σημαντικές μη συμμορφώσεις.

2.2.6 Επικίνδυνα Απόβλητα

Παρατηρήθηκαν τα πιο κάτω:

- Παράνομη απόρριψη αποβλήτων αμιάντου.
- Σε κάποιους παραγωγούς/κατόχους κλινικών αποβλήτων διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:
 - Υπαίθρια αποθήκευση κλινικών αποβλήτων καθώς και αποστειρωμένων αποβλήτων,
 - Τα υγρά επεξεργασμένα απόβλητα που προκύπτουν από βιολογική επεξεργασία, δεν απορρίπτονται σε χώρο υγειονομικής ταφής.

2.2.7 Επεξεργασία Τηγανέλαιων

Σε επιθεωρήσεις που πραγματοποιήθηκαν σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας τηγανελαιίων για έλεγχο των όρων των Αδειών Διαχείρισης Αποβλήτων διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

- Οι χώροι, παραλαβής αποβλήτων, προσωρινής αποθήκευσης αποβλήτων, πρώτων υλών, επεξεργασίας και οι χώροι αποθήκευσης τελικού προϊόντος δεν διαθέτουν συστήματα συλλογής τυχόν διαρροών, δοχεία μετάγγισης και μέσα καθαρισμού απολίπανσης,
- Δεν υπάρχουν σημάνσεις, των δεξαμενών/δοχείων αποθήκευσης των αποβλήτων, των δοχείων των αντιδραστηρίων και των χημικών ουσιών, των χώρων των τμημάτων της παραγωγικής διαδικασίας,
- Τα απόβλητα που προκύπτουν από την παραγωγική διαδικασία όπως, στουπιά, απόβλητα φίλτρων, γλυκερίνη δεν παραδίδονται σε αδειοδοτημένους διαχειριστές αποβλήτων,
- Δεν τηρείται πλήρως το χρονολογικό μητρώο των αποβλήτων, στο οποίο να καταχωρούνται τα στοιχεία που απαιτούνται στην Άδεια.

2.2.8 Ηλεκτροπαραγωγοί Σταθμοί

Οι πιο σημαντικές μη συμμορφώσεις που διαπιστώθηκαν από τις επιθεωρήσεις που πραγματοποιήθηκαν στους Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς στα πλαίσια εξέτασης των όρων των Αδειών διαπιστώθηκαν τα πιο κάτω:

- Διαρροή χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων στο έδαφος, ενώ δεν αποθηκεύονταν προσωρινά σε κατάλληλες δεξαμενές ή δοχεία,
- Οι δεξαμενές αποθήκευσης των υγρών αποβλήτων από διεργασίες εκπλύσεων λεβήτων και προθερμαντήρων δεν διαθέτουν διπλά τοιχώματα ή περιμετρική λεκάνη για κατακράτηση τυχόν διαρροών και αποφυγή διασποράς τους στο περιβάλλον.

2.2.9 Πτηνοτροφεία

- Σε επιθεωρήσεις που πραγματοποιήθηκαν σε πτηνοτροφικές μονάδες διαπιστώθηκε ότι:
 - Τα υγρά απόβλητα από τα ξεπλύματα των υποστατικών εκτροφής που δημιουργούνται κατά των καθορισμό των υποστατικών, δεν συλλέγονται σε στεγανές δεξαμενές,
 - Σε ορισμένες περιπτώσεις τα παραγόμενα απόβλητα (κοπριά) αποθηκεύονται απευθείας στο έδαφος και όχι σε στεγανή πλατφόρμα
- Σε άλλη επιθεώρηση διαπιστώθηκε η δημιουργία Χώρου Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Αποβλήτων (Χ.Α.Δ.Α), εντός του οποίου εναποθέτονταν νεκρά ζώα, κόκκαλα, κοπριά, ανακυκλώσιμα υλικά (γυαλί, πλαστικό, χαρτί/χαρτόνι) και μη ανακυκλώσιμα οικιακά απόβλητα και άλλα.

2.2.10 Αγελαδοτροφεία

Οι κυριότερες παραβάσεις όρων Αδειών Απόρριψης Αποβλήτων που διαπιστώθηκαν είναι:

- Διαρροές υγρών αποβλήτων σε παρακείμενα τεμάχια γης, εκτός των ορίων των εγκαταστάσεων,
- Παράνομη αποθήκευση κοπριάς απευθείας στο έδαφος,
- Δεν υπάρχει κατάλληλος στεγανός χώρος (τσιμεντένια πλατφόρμα) για την προσωρινή αποθήκευση της κοπριάς,
- Τα υγρά απόβλητα από το αρμεκτήρι διοχετεύονται απευθείας στο έδαφος,

2.2.11 Πτηνοσφαγεία

Σε μεμονωμένες επιθεωρήσεις σε πτηνοσφαγεία για εξέταση καταγγελιών ή παραπόνων διαπιστώθηκαν τα εξής:

- Παράνομη απόρριψη υγρών αποβλήτων και ψόφιων πτηνών στο έδαφος,
- Απόρριψη αποβλήτων κοπριάς πουλερικών καθώς και άλλων στερεών αποβλήτων (ανακυκλώσιμων κενών πλαστικών συσκευασιών, ταξιδιωτικών βαλιτσών κ.α) σε αργάκι πλησίον πτηνοσφαγείου. Σημειώνεται ότι το αργάκι εμπίπτει εντός του Δικτύου Natura 2000,
- Καύση αποβλήτων εντός πτηνοσφαγείου.

2.2.12 Σφαγεία

Σε επιθεωρήσεις που έγιναν σε σφαγεία δεν διαπιστώθηκαν οποιεσδήποτε σημαντικές μη συμμορφώσεις.

2.2.13 Οχήματα τέλους κύκλου ζωής (ΟΤΚΖ), Διαχείριση Μετάλλων, Απόβλητα Ηλεκτρικού Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού (ΑΗΗΕ)

Σε επιθεωρήσεις για τα πιο πάνω απόβλητα προέκυψαν οι πιο κάτω γενικές μη συμμορφώσεις:

- Διαχείριση ΟΤΚΖ χωρίς εξασφάλιση Άδειας Διαχείρισης Αποβλήτων,
- Παράνομη συλλογή, παραλαβή αποθήκευση, διαχείριση και επεξεργασία ΟΤΚΖ,

- Οχληρία από τις εγκαταστάσεις επεξεργασίας ΟΤΚΖ που βρίσκονται σε κατοικημένες περιοχές,
- Υπέρβαση της δυναμικότητας σε μεγάλο βαθμό,

2.2.14 Διαχείριση Μηχανέλαιων

Σε επιθεωρήσεις εγκαταστάσεων διαχείρισης μηχανέλαιων διαπιστώθηκαν περιστασιακά τα πιο κάτω:

- Δεν τηρείται η συχνότητα παρακολούθησης των χημικών αναλύσεων για τις παραμέτρους, που περιλαμβάνονται στις Άδειες Απόρριψης Αποβλήτων,
- Σε κάποιες περιπτώσεις, οι δειγματοληψίες δεν γίνονται από δειγματολήπτη ανεξάρτητου εργαστηρίου, αλλά από τον ίδιο τον Φ.Ε.,
- Τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός δεν βαθμονομούνται σε ετήσια βάση,
- Κάποιες δεξαμενές δεν είναι τοποθετημένες εντός ειδικών προχωμάτων με χωρητικότητα 110% της μεγαλύτερης δεξαμενής, ώστε να αποφεύγονται τυχόν διαρροές που μπορεί να επιφέρουν ρύπανση στο έδαφος, στα υπόγεια νερά σε περίπτωση ατυχήματος,
- Υπέρβαση των ορίων της τέφρας που τίθενται στις Άδειες,
- Δεν γίνονται όλες οι χημικές αναλύσεις που προβλέπονται από τις Άδειες.

2.2.15 Απόβλητα Συσκευασίας

Από τις επιθεωρήσεις για τα απόβλητα συσκευασίας διαπιστώθηκαν τα πιο κάτω:

- Η συλλογή και μεταφορά αποβλήτων γίνεται με χρήση επιπλέον οχημάτων τα οποία δεν έχουν δηλωθεί και εγκριθεί στην αίτηση για χορήγηση Άδειας,
- Δεν τηρείται χρονολογικό μητρώο των αποβλήτων που τυγχάνουν διαχείρισης, στο οποίο να καταχωρούνται η ποσότητα, η φύση, η προέλευση, ο τρόπος επεξεργασίας, η συχνότητα συλλογής, το μέσο μεταφοράς και ο προορισμός τους,
- Διαχείριση αποβλήτων με Κωδικούς που διαφέρουν από αυτούς που αναγράφονται στην Α.Δ.Α.

2.2.16 Δειγματοληψίες σε ε σταθμούς επεξεργασίας αστικών λυμάτων

Στα πλαίσια παρακολούθησης της ποιότητας των απορρίψεων από Σταθμούς Επεξεργασίας Αστικών Λυμάτων σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ για την επεξεργασία αστικών λυμάτων διεξάχθηκαν μια με δύο δειγματοληψίες ανά μήνα σε 8 Σταθμούς Επεξεργασίας παγκυπρίας. Στα πλαίσια των Συμβάσεων αυτών διεξήχθησαν δειγματοληψίες στους εξής Σταθμούς:

Σταθμός	Αριθμός Δειγματοληψιών
Σταθμός Επεξεργασίας Αστικών Λυμάτων Ανθούπολης του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας	15
Σταθμός Επεξεργασίας Αστικών Λυμάτων Βαθιάς Γωνιάς (ΣΑΛ) του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας	15
Σταθμός επεξεργασίας Οικιακών και Βιομηχανικών αποβλήτων Βαθιάς Γωνιάς (ΤΑΥ)	7
Σταθμός Επεξεργασίας Αστικών Λυμάτων Παραλιμνίου του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Παραλιμνίου	18
Σταθμός Επεξεργασίας Αστικών Λυμάτων Αγίας Νάπας του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Αγίας Νάπας	18
Σταθμός Επεξεργασίας Αστικών Λυμάτων Λάρνακας του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λαρνάκας	17
Σταθμός Επεξεργασίας Αστικών Λυμάτων Λεμεσού-Αμαθούντας του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λεμεσού	12
Σταθμός Επεξεργασίας Αστικών Λυμάτων Πάφου του Συμβουλίου Αποχετεύσεων Πάφου	22

Οι παράμετροι που παρακολουθούνταν είναι οι εξής:

A/A	Σταθμός Επεξεργασίας	BOD ₅	COD	SS	E.Coli
1.	Σε όλους τους σταθμούς	✓	✓	✓	✓

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των αναλύσεων δεν παρατηρήθηκαν οποιοσδήποτε μη συμμορφώσεις με βάση τις μέγιστες οριακές τιμές όπως καθορίζονται στις ΑΑΑ.

2.2.17 Τσιμεντοποιείο

Σε επιθεώρηση που πραγματοποιήθηκε σε εγκατάσταση παραγωγής τσιμέντου Εταιρεία Λτδ, στα πλαίσια εξέτασης των όρων της προσωρινής Άδειας Απόρριψης Αποβλήτων διαπιστώθηκαν τα πιο κάτω:

- Αρκετοί υπαίθριοι χώροι προσωρινής αποθήκευσης αποβλήτων δεν διέθεταν στέγαστρο, ώστε να διασφαλίζεται η αποφυγή διαρροών οποιουδήποτε είδους αποβλήτων στο περιβάλλον,

- Ο πετρελαϊκός άνθρακας αποθηκεύεται σε υπαίθριο χώρο εντός της εγκατάστασης και στο λιμάνι, χωρίς να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για αποφυγή διασποράς του στο περιβάλλον,
- Η αποθήκευση εναλλακτικών καυσίμων (RDF) και πρώτων και βοηθητικών υλών γίνεται σε υπαίθριους χώρους και όχι σε κλειστού τύπου υπόστεγα,
- Δεν είναι επαρκής η χωρητικότητα (7000-9000 τόνους) της κλειστής αποθήκης αποθήκευσης πετρελαϊκού άνθρακα (παρατηρήθηκε υπαίθρια αποθήκευση αρκετής ποσότητας πετρελαϊκού άνθρακα πλησίον του θαλάσσιου),
- Τα όμβρια ύδατα όλης της εγκατάστασης συμπεριλαμβανομένων: i) του χώρου συντήρησης και ξεπλύματος οχημάτων και ii) αποθήκευσης πρώτων υλών, συλλέγονται από κανάλια και χωρίς καμία επεξεργασία διοχετεύονται σε κοίτη ποταμού, ο οποίος καταλήγει στην θάλασσα,

2.2.18 Τουβλοποιεα/Κεραμοποιεα

Δεν πραγματοποιήθηκαν επιθεωρήσεις

2.2.19 Ελαιοτριβεία

Σε επιθεωρήσεις που έγιναν διαπιστώνονται κατά καιρούς τα πιο κάτω:

- Λειτουργία εγκαταστάσεων χωρίς Άδεια Απόρριψης Αποβλήτων
- Μη στεγανοποιημένο έδαφος στον χώρο αποθήκευσης του ελαιοπυρήνα,
- Δεξαμενές, στις οποίες δεν έχει τοποθετηθεί αδιαπέραστη μεμβράνη για την αποθήκευση των υγρών αποβλήτων,
- Δεν εγκαταστάθηκαν όργανα μέτρησης υγρών αποβλήτων,
- Απόρριψη υγρών λυμάτων (τζίζουρου) ανεξέλεγκτα σε τεμάχια γης.

2.2.20 Εργοστάσια Παραγωγής Σκυροδέματος

Σε επιθεωρήσεις που έγιναν διαπιστώθηκε μεμονωμένα διαρροή / απόρριψη υγρών αποβλήτων με κίνδυνο ρύπανσης των νερών και του εδάφους.

2.2.21 Εγκαταστάσεις Διαχείρισης Αποβλήτων

- Σε επιθεωρήσεις που έγιναν διαπιστώθηκαν κατά καιρούς τα πιο κάτω:
 - Χρησιμοποίηση οχημάτων, τα οποία δεν έχουν δηλωθεί και εγκριθεί στην αίτηση για χορήγηση Άδειας,
 - Υπέρβαση δυναμικότητας αποθήκευσης ελαστικών τέλους κύκλου ζωής τους,
 - Διαχείριση αποβλήτων με άλλους κωδικούς από αυτούς που αναφέρονται στην Άδεια,
 - Παραλαβή ατεμάχιστων ελαστικών,
 - Ανεπαρκείς χώροι αποθήκευσης,
- Διαπιστώθηκε επίσης η παράνομη λειτουργία δύο εγκαταστάσεων διαχείρισης ξύλου και πιθανός αποβλήτων χρησιμοποιημένων τηγενελαίων καθώς και πλαστικών αποβλήτων, αφού

δεν έχουν προηγουμένως εξασφαλιστεί οι σχετικές Άδειες Διαχείρισης Αποβλήτων σύμφωνα με το άρθρο 24 των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 έως 2016.

- Σε επιθεώρηση που πραγματοποιήθηκε σε εγκατάσταση στα πλαίσια εξέτασης λειτουργίας παράνομης λειτουργίας εγκατάστασης επεξεργασίας αποβλήτων (ξυλείας, βιομάζας, ελαιοπυρήνα), διαπιστώθηκαν τα πιο κάτω:
 - Καύση ξυλείας για παραγωγή ενέργειας,
 - Σε υπαίθριο χώρο της εγκατάστασης παρατηρήθηκε διάνοιξη χωμάτινου λάκκου στον οποίο γίνεται απόρριψη υγρών αποβλήτων (ελαίων από την συμπίεση ελαιοπυρήνα και μεταχειρισμένων μηχανελαίων),
 - Διαρροή υγρών αποβλήτων (ελαιώδη ύδατα από την παραγωγική διαδικασία), στο δάπεδο, χωρίς την λήψη οποιοδήποτε μέτρων πρόληψης και συλλογής,

2.2.22 Παραγωγούς (Ευθύνη παραγωγού)

Με βάση τα αποτελέσματα των επιθεωρήσεων σε παραγωγούς αποβλήτων, παρατηρήθηκαν τα εξής:

- Δεν συμμετέχουν σε συλλογικά συστήματα διαχείρισης των συσκευασιών τους, ούτε οργανώνουν ατομικά συστήματα διαχείρισης συσκευασιών,
- Δεν υποβλήθηκαν ετήσιες δηλώσεις για την εξέλιξη της ροής των συσκευασιών και των αποβλήτων συσκευασίας για τα προηγούμενα χρόνια,
- Δεν παρουσιάζουν προς την αρμόδια αρχή, ετήσια έκθεση στην οποία να δηλώνονται οι συνολικές ποσότητες συσκευασιών που τοποθετούνται
- Αρκετές από τις εγκαταστάσεις γκαράζ – συνεργείων αυτοκινήτων, ως κάτοχοι και αρχικοί παραγωγοί αποβλήτων, δεν αναθέτουν μέσω διακανονισμού την ανάκτηση ή διάθεση των αποβλήτων που παράγονται από το συνεργείο τους (φίλτρα λαδιού, υγρά φρένων, αντιψυκτικά υγρά κ.α.) σε αδειοδοτημένους διαχειριστές αποβλήτων.
- Αρκετές από τις εγκαταστάσεις των τυπογραφείων, ως κάτοχοι και αρχικοί παραγωγοί αποβλήτων, δεν αναθέτουν μέσω διακανονισμού την ανάκτηση ή διάθεση των αποβλήτων που παράγονται σε αδειοδοτημένους διαχειριστές αποβλήτων, δεν έχουν συμφωνία με αδειοδοτημένο σύστημα διαχείρισης αποβλήτων και τα παραγόμενα απόβλητα δεν φυλάσσονται κατάλληλα, στους χώρους παραγωγής τους, προκαλώντας έτσι κινδύνους στο περιβάλλον και στη δημόσια υγεία,
- Σε επιθεωρήσεις που πραγματοποιήθηκαν σχετικά με τα κλινικά απόβλητα, παρατηρήθηκαν, ότι οι χώροι αποθήκευσης των κλινικών αποβλήτων, δεν υπάρχει υποδομή για απολύμανση των υποδημάτων αυτών που εισέρχονται και εξέρχονται του εν λόγω χώρου, σε κάποιες περιπτώσεις εντοπίστηκαν κάδοι όπου τοποθετούνται κλινικά απόβλητα, να είναι τοποθετημένοι σε σημεία όπου έχει πρόσβαση το κοινό. Σε σακούλια κλινικών αποβλήτων, δεν αναγραφόταν πάντα η προέλευση των αποβλήτων, όπως το τμήμα/θάλαμος και ημερομηνία.

2.2.23 Κάτοχοι / Παραγωγοί Αποβλήτων

Σε επιθεωρήσεις που έγιναν διαπιστώθηκε η μη ανάθεση της ανάκτησης ή διάθεσης των αποβλήτων που προκύπτουν από τυπογραφεία, πρατήρια πετρελαιοειδών καθώς και κλινικές και νοσοκομεία.

- **Πρατήρια Καυσίμων:**

- Μη κατάλληλος τρόπος φύλαξης των αποβλήτων στους χώρους παραγωγής, προκαλώντας οχληρία και δημιουργία κινδύνων στο περιβάλλον, στη δημόσια υγεία ή/και οποιοδήποτε πρόσωπο,
- Δεν γίνεται ανάθεση μέσω διακανονισμού για την ανάκτηση ή διάθεση των αποβλήτων που παράγονται, από ορισμένα πρατήρια, σε αδειοδοτημένο διαχειριστή.

- **Νοσοκομεία:**

- Διαρροή υγρών αποβλήτων μολυσματικού και τοξικού χαρακτήρα από δεξαμενή προσωρινής αποθήκευσης στο Μακάριο Νοσοκομείο.

- **Τυπογραφεία:**

- Σημαντικός αριθμός Φ.Ε κατά παράβαση του άρθρου 15(1)(γ) των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 μέχρι 2016, ως κάτοχοι/αρχικοί παραγωγοί αποβλήτων δεν αναθέτουν μέσω διακανονισμού την ανάκτηση ή διάθεση των αποβλήτων που παράγονται σε αδειοδοτημένους διαχειριστές αποβλήτων,
- Δεν έχουν συμφωνία με αδειοδοτημένο σύστημα διαχείρισης αποβλήτων,
- Τα παραγόμενα απόβλητα δεν φυλάσσονταν κατάλληλα, στους χώρους παραγωγής τους, προκαλώντας έτσι οχληρία και δημιουργία κινδύνων στο περιβάλλον, στη δημόσια υγεία ή/και οποιοδήποτε πρόσωπο.

- **Συνεργεία Αυτοκινήτων**

- Δεν έγινε ανάθεση μέσω διακανονισμού για την ανάκτηση ή διάθεση των αποβλήτων που παράγονται από το συνεργείο σε αδειοδοτημένο διαχειριστή,
- Τα παραγόμενα απόβλητα δεν φυλάσσονταν κατάλληλα, στους χώρους παραγωγής τους, προκαλώντας έτσι οχληρία και δημιουργία κινδύνων στο περιβάλλον, στη δημόσια υγεία ή/και οποιοδήποτε πρόσωπο.

- **Οδοντιατρεία**

- Δεν έγινε ανάθεση μέσω διακανονισμού την ανάκτηση ή διάθεση των αποβλήτων που παράγονται από το ιατρείο σε αδειοδοτημένο διαχειριστή,
- Τα παραγόμενα απόβλητα δεν φυλάσσονταν κατάλληλα, στους χώρους παραγωγής τους, προκαλώντας έτσι οχληρία και δημιουργία κινδύνων στο περιβάλλον, στη δημόσια υγεία ή/και οποιοδήποτε πρόσωπο,

- **Νοσοκομεία**

- Σε επιθεωρήσεις νοσοκομειακών μονάδων διαπιστώθηκαν σε ορισμένες περιπτώσεις τα ακόλουθα:
 - Δεν υπήρχαν συμβόλαια με αδειοδοτημένες εταιρείες για την διαχείριση των αποβλήτων ληγμένων ή ακατάλληλων φαρμάκων,
 - Δεν υπήρχαν συμβόλαια με αδειοδοτημένες εταιρείες για την διαχείριση των υγρών αποβλήτων που προκύπτουν από χημεία,
 - Απόρριψη υγρών απόβλητα/ξεπλύματα που προκύπτουν από τον καθαρισμό/απολύμανση των ψυγείων απορρίπτονταν επιφανειακά στο έδαφος,
 - Τα ληγμένα ή ακατάλληλα φάρμακα τα οποία κατηγοριοποιούνται ως Επικίνδυνα Ιατρικά Απόβλητα αμιγώς τοξικού χαρακτήρα (ΕΙΑ-ΤΧ) δεν παραδίδονταν σε αδειοδοτημένο φορέα για την διαχείριση τους,
 - Δεν υπήρχε υποδομή για απολύμανση των υποδημάτων αυτών που εισέρχονται και εξέρχονται του χώρου προσωρινής αποθήκευσης,
 - Δεν παρουσιάστηκε στους επιθεωρητές η σχετική συμφωνία που είχαν συνάψει με την αδειοδοτημένη εταιρεία Διαχείρισης Αποβλήτων. Παρουσιάστηκε μόνο η σχετική βεβαίωση.
- Με βάση τα αποτελέσματα των ελέγχων συμμόρφωσης σε Παραγωγούς Αποβλήτων Βρώσιμων Ελαίων και Λιπών (Ξενοδοχειακές Μονάδες και Εστιατόρια) σε σχέση με την υποχρέωση τους, για ανάθεση μέσω διακανονισμού της ανάκτηση ή διάθεσης των αποβλήτων σε αδειοδοτημένο διαχειριστή αποβλήτων, διαπιστώθηκε σημαντικός αριθμός εγκαταστάσεων, οι οποίοι ήταν συμμορφωμένοι με τη Νομοθεσία. Υπήρχε όμως και σημαντικός αριθμός, κυρίως εστιατορίων, τα οποία συμμορφώθηκαν με την νομοθεσία μετά την Επιθεώρηση.

2.2.24 Συλλογείς/ Μεταφορείς Αποβλήτων

- Σε επιθεωρήσεις που διενεργήθηκαν σε συλλογείς/μεταφορείς υγρών αποβλήτων (Βυτιοφόρα), παρατηρήθηκαν κυρίως τα πιο κάτω:
 - Συλλογή και μεταφορά αποβλήτων από διαχειριστές οι οποίοι δεν έχουν προηγουμένως εξασφαλίσει την απαιτούμενη Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων.
 - Όλα τα βυτιοφόρα δεν διέθεταν κατάλληλο σύστημα μέτρησης/βαθμονόμησης (μετρητής ροής), για την καταγραφή των ποσοτήτων των αποβλήτων που παραλαμβάνουν με ακρίβεια,

2.2.25 Άλλες Βιομηχανίες

Σε επιθεωρήσεις που πραγματοποιήθηκαν σε διάφορες άλλες εγκαταστάσεις διαπιστώθηκε σε μια περίπτωση απόρριψη υγρών αποβλήτων από ξεπλύματα εξωτερικών χώρων καθώς και υγρά απόβλητα από ξεπλύματα κιβωτίων μεταφοράς σταφυλιών εντός παράνομου αγωγού ομβρίων υδάτων,

2.2.26 Σταθμοί επεξεργασίας αστικών λυμάτων

- Σε επιθεωρήσεις που πραγματοποιήθηκαν σε σταθμούς Επεξεργασίας Αστικών Λυμάτων δεν διαπιστώθηκαν σημαντικές μη συμμορφώσεις με τους όρους των Αδειών Απόρριψης Αποβλήτων.

- Σε επιθεωρήσεις που πραγματοποιήθηκαν σε βιολογικούς σταθμούς ξενοδοχείων ή συγκροτημάτων κατοικιών διαπιστώθηκαν σε κάποιες περιπτώσεις τα ακόλουθα:
 - Τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των επεξεργασμένων λυμάτων που διατίθενται για άρδευση δεν ήταν σύμφωνα με τις προδιαγραφές ποιότητας ανακυκλωμένου νερού για σκοπούς άρδευσης όλων των καλλιεργειών και χώρων πρασίνου με ελεύθερη χρήση.
 - Απόρριψη των υγρών αποβλήτων από καθαρισμό (backwash) κολυμβητικής δεξαμενής

2.2.27 Χρήση Εξοπλισμού που Περιέχει Φθοριούχα Αέρια του Θερμοκηπίου ή/και Ουσίες που Καταστρέφουν τη Στιβάδα του Όζοντος

Ως αποτέλεσμα των επιθεωρήσεων σε διάφορες εγκαταστάσεις για εφαρμογή Νομοθεσίας για τα ψυκτικά: «ο περί Εκπομπών Ορισμένων Φθοριούχων Αερίων Θερμοκηπίου Νόμος του 2010 (Ν. 23(Ι)/2010) και ο περί των Ουσιών που Καταστρέφουν τη Στιβάδα του Όζοντος Νόμος του 2011 (Ν. 16(Ι)/2011)», διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα:

- Δεν υπήρχαν πληροφορίες σχετικά με την ποσότητα και τον τύπο του αερίου που έχει εγκατασταθεί.
- Δεν τηρούνταν τα χρονοδιάγραμμα - ημερομηνίες συντήρησης/ ελέγχου διαρροών σύμφωνα με την Νομοθεσία.
- Δεν καταγράφονταν ποσότητες φθοριούχων αερίων που ανακτήθηκαν ή προστέθηκαν.
- Δεν καταγράφονταν τα αίτια πιθανής διαρροής.
- Δεν τηρούν στοιχεία χειριστή εξοπλισμού/ εταιρείας (303/2008/ΕΚ).

2.2.28 Πράσινα Σημεία

Σε επιθεωρήσεις που πραγματοποιήθηκαν σε πράσινα σημεία, στα πλαίσια επισκόπησης όρων για αδειοδότηση παρατηρήθηκαν τα ακόλουθα:

- Οι χώροι αποθήκευσης των αποβλήτων δεν ήταν μόνιμα στεγασμένοι έτσι ώστε να τυγχάνουν προστασίας τα ευπρόσβλητα από τη βροχή απόβλητα που μπορούν να οδηγηθούν προς επαναχρησιμοποίηση, αλλά και αποφυγή δημιουργίας ρύπανσης είτε από διαρροή είτε από το νερό της βροχής,
- Σε κάποιες εγκαταστάσεις δεν υπήρχαν ειδικά διαμορφωμένοι χώροι για την προσωρινή αποθήκευση των επικίνδυνων αποβλήτων που πιθανών να προκύψουν από την λειτουργία του έργου,
- Σε ορισμένες περιπτώσεις δεν υπήρχε ζυγιστικό/ά μηχανήμα/τα για ζύγιση των αποβλήτων που παραλαμβάνονται από την εγκατάσταση, που να καλύπτουν ζυγίσεις μικρού και μεγάλου βάρους με ακρίβεια

2.3 Εξώδικη Ρύθμιση

Κατά τις πιο πάνω επιθεωρήσεις εκδόθηκαν συνολικά 91 εξώδικες ρυθμίσεις με το συνολικό τους ποσό να ανέρχεται στα 35.120 ευρώ. Οι ειδοποιήσεις εξώδικης ρύθμισης αδικήματος και τα αντίστοιχα ποσά παρουσιάζονται στον **Πίνακα 3**.

Σημειώνεται, επίσης ότι στα πλαίσια των επιθεωρήσεων ετοιμάστηκαν και στάληκαν επιστολές συμμόρφωσης σε φορείς εκμετάλλευσης των εγκαταστάσεων. Στον **Πίνακα 4** παρουσιάζονται οι επιστολές συμμόρφωσης που στάλθηκαν.

Στον **Πίνακα 4** περιλαμβάνονται επιστολές συμμόρφωσης που ετοιμάστηκαν και στάληκαν σε διάφορους Φ.Ε. (Εγκαταστάσεις Διαχείρισης Αποβλήτων, Σταθμούς Επεξεργασίας Λυμάτων, Χοιροστάσιο, Πτηνοτροφείο) για το 2015.

Σημειώνεται επίσης ότι ετοιμάστηκαν και στάληκαν επιστολές ενημέρωσης σε παραπονούμενους για τα παράπονα/καταγγελίες τα οποία έγιναν και είχαν εξεταστεί, καθώς και επιστολές σε εμπλεκόμενους φορείς/αρμόδιες αρχές για λήψη μέτρων, όπου ήταν αναγκαίο. Οι επιστολές αυτές δεν περιλαμβάνονται στον πιο πάνω Πίνακα.

Πίνακας 3: Εξώδικες ρυθμίσεις που εκδόθηκαν

Δραστηριότητα	Αριθμός εξωδίκων									Ποσό εξωδίκων
	Τήρηση όρων αδειών		Τήρηση περιβαλλοντικών νομοθεσιών				Παράπονα/ καταγγελίες		Εκστρατείες μόνο της αστυνομίας	
	ΑΑΑ	ΑΔΑ	Έλεγχος Ρύπανσης	Περί Αποβλήτων (δεν περιλαμβάνεται η εκστρατεία με την αστυνομία)	Συσκευασίες και Απόβλητων Συσκευασιών	Νομοθεσία για ψυκτικά	Ρύπανση	Απόβλητα		
Βιομηχανικές, Κτηνοτροφικές και άλλες Εγκαταστάσεις (Πχ.Σφαγεία, Χοιροστάσια, κτλ)	4	1	1			1	13	1		€8.740
Εγκαταστάσεις Διαχείρισης Αποβλήτων		10	3	3			5	4	2	€16.500
Παραγωγοί (ευθύνη παραγωγού)				5	3					€1.900
Συλλέκτες /Μεταφορείς /Διαχειριστές Αποβλήτων		2							12	€4,200
Ξενοδοχεία /Υπεραγορές						21				€3.780
Σύνολο ανά κατηγορία:	4	13	4	8	3	22	18	5	14	
Γενικό σύνολο:	91									€ 35.120

Πίνακας 4 : Επιστολές συμμόρφωσης

Κατηγορία	Επιστολές συμμόρφωσης
Σφαγεία	2
Πτηνοσφαγεία	6
Ελαιοτριβεία	5
Διαχείριση ζωικών υποπροϊόντων	4
Ηλεκτροπαραγωγοί σταθμοί	3
Τσιμεντοποιεία	4
Χημικές Βιομηχανίες	3
Βιομηχανίες τροφίμων και ποτών	24
Εργοστάσια παραγωγής σκυροδέματος	3
Πλυντήρια αυτοκινήτων/ρούχων	3
Άλλες βιομηχανίες	3
Σταθμοί επεξεργασίας κτηνοτροφικών αποβλήτων	2
Χοιροστάσια	30
Αγελαδοτροφεία	109
Πτηνοτροφεία	1
Ποιμνιοτροφεία	3
Άλλες κτηνοτροφικές	4
Περιοχές νερών κολύμβησης	3
Οικίες/Ξενοδοχεία/Εστιατόρια	14
Φράγματα-Λίμνες	1
Κονικλοτροφεία	1
Άλλα	3
Εγκαταστάσεις διαχείρισης	
Επικίνδυνα απόβλητα	6
Χρησιμοποιημένα Τηγανέλαια	3
ΟΤΚΖ, Μέταλλα, ΑΗΗΕ	45
Μεταχειρισμένα Μηχανέλαια	4
Απόβλητα Συσκευασίας (Χαρτί, χαρτόνι, πλαστικό, Tetrapak, αλουμίνιο, γυαλί, κ.α.)	16
Απόβλητα Μελανιών και Τόνερ	4
ΧΥΤΑ& ΧΥΤΥ	1
Σταθμοί επεξεργασίας λυμάτων	8
Άλλες εγκαταστάσεις διαχείρισης	5
Ελαστικά	4
Ι. Χ.Α.Δ.Α.-Α.Ε.Κ.Κ.	17
Κ. Άλλα	1
Παραγωγοί (ευθύνη παραγωγού)	
Οδοντίατροι / Νοσοκομεία / Κλινικές	18
Ξενοδοχεία	3
Εστιατόρια	5
Πρατήρια καυσίμων	5
Φρουταρίες	3
Μηχανικοί Αυτοκινήτων	11
Τυπογραφεία	12
Άλλοι (πχ. συσκευασίες)	14
Συλλέκτες/Μεταφορείς Αποβλήτων	
Απόβλητα Ηλεκτρικού και Ηλεκτρονικού Εξοπλισμού (ΑΗΗΕ), Μεταλλικά Απόβλητα, ΟΤΚΖ	13
Απόβλητα Συσκευασίας	1
Επικίνδυνα απόβλητα	1
Υγρά Απόβλητα	11
Χρησιμοποιημένα τηγανέλαια	9
Μη επικίνδυνα απόβλητα	1
Άλλοι	4
Σύνολο:	456

3. ΓΕΝΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΟΡΩΝ ΑΔΕΙΩΝ ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ

Διαπιστώθηκε ότι, τόσο οι Άδειες Απόρριψης Αποβλήτων, όσο και οι Άδειες Διαχείρισης Αποβλήτων δεν ακολουθούν συγκεκριμένη διάταξη περιεχομένων με αποτέλεσμα να υπάρχει ανομοιομορφία στους όρους αδειοδότησης εγκαταστάσεων της ίδιας κατηγορίας. Μέσα στα πλαίσια αυτά και μετά από σχετική εισήγηση, γίνεται προσπάθεια για να υπάρχει κοινός πίνακας περιεχομένων στις Άδειες και κοινός Γενικός Όρος όπου είναι δυνατό. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση των Άδειών Βιομηχανικών Εκπομπών.

Περαιτέρω, σε ορισμένες Άδειες Διαχείρισης Αποβλήτων, παρατηρήθηκε ασάφεια στον τρόπο γραφής ορισμένων όρων ή ανεπαρκής περιγραφή των υποχρεώσεων του Φορέα Εκμετάλλευσης. Ως εκ τούτου, αποφασίσθηκε η βελτίωση της διαδικασίας ετοιμασίας των όρων της κάθε Άδειας.

3.1. Παρατηρήσεις σχετικά με τους Όρους των Αδειών Διαχείρισης Αποβλήτων

- Σε κάποιες περιπτώσεις η δυναμικότητα των εγκαταστάσεων των Φ.Ε. έχει μεταβληθεί σε μεγάλο βαθμό σε σχέση με την αναφερόμενη ως μέγιστη στην Άδεια. Το ίδιο παρατηρήθηκε και με τον δηλωμένο στην Άδεια εξοπλισμό των εγκαταστάσεων.
- Σε ορισμένες Άδειες συμπεριλαμβάνονταν όροι οι οποίοι δεν ήταν εφικτό να εφαρμοστούν στις εγκαταστάσεις λόγω του είδους των διεργασιών ή της φύσης της περιοχής.
- Σε πολλές Α.Δ.Α. παρατηρήθηκε ότι συμπεριλαμβάνονταν όροι οι οποίοι δεν εφαρμόζονταν σε εγκαταστάσεις.

Κάποια Παραδείγματα:

- Ο Φ.Ε. να διαθέτει εντός του οχήματος ζυγαριά κατάλληλη για τη μέτρηση των ποσοτήτων των αποβλήτων που παραλαμβάνει και να εκδίδει αποδεικτικό παραλαβής στον παραγωγό του αποβλήτου. Διαπιστώθηκε ότι τα απόβλητα δεν ζυγίζονται κατά την παραλαβή από συλλέκτες – μεταφορείς, αλλά στις εγκαταστάσεις του Φ.Ε όπου εκδίδεται και το αποδεικτικό παραλαβής. Δεν είναι πάντα εφικτό τα απόβλητα να ζυγίζονται επιτόπου κατά την παραλαβή τους.
 - Γίνεται εισήγηση όπως ο όρος αυτός μελετηθεί ξανά και τροποποιηθεί ανάλογα.
- Για τις άδειες Σ/Μ υγρών αποβλήτων και λάσπης από βυτιοφόρα, απαιτείται να υπάρχει εγκατεστημένος μετρητής, κάτι το οποίο κανένα βυτιοφόρο δεν έχει και φαίνεται να είναι αδύνατο να εφαρμοστεί, λόγω των βλαβών που προκύπτουν κατά την λειτουργία τους.
 - Γίνεται εισήγηση όπως αυτός ο όρος να μελετηθεί ξανά ή/και να βρεθεί ένα άλλο αξιόπιστο σύστημα μέτρησης.
- «Ο Χώρος απορρύπανσης και αποσυναρμολόγησης ΟΤΚΖ και ΑΗΗΕ πρέπει να διαθέτει εξοπλισμό για την επεξεργασία νερών, περιλαμβανομένων και όμβριων» και έτσι δεν είναι εφικτό όλες οι μονάδες διαχείρισης ΟΤΚΖ να έχουν εξοπλισμό για την επεξεργασία νερών περιλαμβανομένων και όμβριων.

- Γίνεται εισήγηση όπως οι εν λόγω μονάδες συλλέγουν τα νερά αυτά και να τα διαθέτουν σε άλλους αδειοδοτημένους φορείς διαχείρισης.

- iv. Σε κάποιες άδειες υπάρχει ο γενικός όρος «Απαγορεύεται η παραλαβή αποβλήτων από μη αδειοδοτημένους συλλέκτες-μεταφορείς αποβλήτων» και ο ειδικός όρος «Ο Φ.Ε οφείλει να συνεργάζεται και να παραλαμβάνει απόβλητα που αναφέρονται στον Πίνακα Χ, στο χώρο των εγκαταστάσεων του, μόνο από αδειοδοτημένους συλλέκτες-μεταφορείς ή πολίτες οι οποίοι επιθυμούν να απορρίψουν τα απόβλητα τους». Εισηγούμαστε όπως ο ένας εκ των δύο όρων να αφαιρεθεί καθώς προκαλεί σύγχυση.
- v. Να αποφασιστεί κατά πόσον θα αναγράφεται στις Άδειες Διαχείρισης Αποβλήτων ότι οι οδηγοί πρέπει να είναι κάτοχοι Άδειας ADR. Σήμερα αναγράφεται περιστασιακά.

3.2. Παρατηρήσεις σχετικά με τους Όρους των Αδειών Απόρριψης Αποβλήτων

- Σε Άδειες Απόρριψης Αποβλήτων παρατηρήθηκε ότι συμπεριλαμβάνονταν όροι οι οποίοι δεν εφαρμόζονταν σε εγκαταστάσεις. Συγκεκριμένα υπάρχει όρος διεξαγωγής αναλύσεων σε δείγμα εδάφους καθώς και σε δείγμα υπόγειων νερών εντός ή πλησίον του χώρου εγκατάστασης, σύμφωνα με τις παραμέτρους και την συχνότητα που αναφέρονται στην Α.Α.Α.,
- Σχετικά με τις επιθεωρήσεις σε κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, θα ήταν χρήσιμο μέσα στις άδειες απορρίψεων αποβλήτων να συμπεριλαμβανόταν σε σχετικό παράρτημα ο πίνακας όπου θα πρέπει να συμπληρώνεται από τον Φ.Ε. έτσι ώστε για τηρείτε το μητρώο διάθεσης της κοπριάς σε γεωργικά τεμάχια, κάτι το οποίο ήδη ζητείται αλλά ο Φ.Ε. δεν έχει κάποιο υπόδειγμα για να το χρησιμοποιεί.
- Στις περιοχές οι οποίες υπάρχει αυξημένη βιομηχανική εξάπλωση, κρίνεται απαραίτητο να καθορίζονται αυστηρότερα όρια και να γίνονται πιο αυστηροί αιφνίδιοι έλεγχοι, για τις ποσότητες των επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων που απορρίπτονται στην θάλασσα.

4. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΑΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Στα πλαίσια εφαρμογής της νομοθεσίας για θέματα που αφορούν τους συλλογείς μεταφορείς πραγματοποιήθηκαν επιθεωρήσεις σε συνεργασία με τα πιο κάτω τμήματα:

- **Αστυνομία:**

Στα πλαίσια εφαρμογής τους περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 μέχρι 2016, στις 27 και 28 Μαΐου και στις 27 Νοεμβρίου πραγματοποιήθηκε παγκύπρια εκστρατεία σε συνεργασία με το Αρχηγείο Αστυνομίας και συγκεκριμένα με το Τμήμα Τροχαίας, το Τμήμα Ανιχνεύσεως Εγκλημάτων της Αστυνομίας, το Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Η συνεργασία με την Αστυνομία η οποία ήταν άψογη πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια εκστρατείας για την μεταφορά κυρίως μεταλλικών αποβλήτων και Α.Η.Η.Ε..

Επίσης, σε ορισμένες περιπτώσεις εξέτασης παραπόνων/καταγγελιών χρειάστηκε η συνοδεία Αστυνομικών με σκοπό την παράδοση εξώδικων ρυθμίσεων.

- **Υγειονομικοί Επιθεωρητές Δήμων:**

- για παράνομη απόρριψη αποβλήτων αμιάντου σε τεμάχια εντός οικιστικής ζώνης.
- για αποθήκευση ΟΤΚΖ εκτός ορίων της εγκατάστασης.
- για καταγγελία που αφορούσε ρύπανση ποταμού.
- για καταγγελία που αφορούσε παράνομη σφαγή ζώων.
- για παράνομη συλλογή μετάλλων και ΑΗΗΕ.
- για παράνομη συλλογή καταλυτών αυτοκινήτων (επικίνδυνων αποβλήτων).
- για απόρριψη κοπριάς στο έδαφος, από φάρμες εκτροφής αλόγων.

Σε όλες τις περιπτώσεις, τα εμπλεκόμενα τμήματα ήταν ιδιαίτερα συνεργάσιμα και βοηθητικά στην εκτέλεση των καθηκόντων των επιθεωρητών.

Για την αποπεράτωση εξέτασης παραπόνων, που αφορούσαν την απόρριψη υγρών αποβλήτων καθώς και για την πρόκληση οχληρίας (δυσσομίας), χρειάστηκε να γίνουν από κοινού επιθεωρήσεις.

- **Τελωνείο**

Πολύ καλή συνεργασία έχει αναπτυχθεί με το Τμήμα Τελωνείων στα πλαίσια από κοινού ελέγχων εισαγωγών/εξαγωγών αποβλήτων.

5. ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΕΣ

(α) Εκστρατείες με Αστυνομία

Στα πλαίσια εφαρμογής των περί Αποβλήτων Νόμων 2011 μέχρι 2016, στις 27 Μαΐου, καθώς και στις 27 Νοεμβρίου πραγματοποιήθηκαν παγκύπριες εκστρατείες σε συνεργασία με το Αρχηγείο Αστυνομίας και συγκεκριμένα με το Τμήμα Τροχαίας και το Τμήμα Ανιχνεύσεως Εγκλημάτων της Αστυνομίας, για την μεταφορά κυρίως μεταλλικών αποβλήτων και Α.Η.Η.Ε.

(β) Εκστρατεία ελέγχου κατόχων/παραγωγών αποβλήτων σε τυπογραφεία

Στα πλαίσια εφαρμογής των περί Αποβλήτων Νόμων 2011 μέχρι 2016, διενεργήθηκαν συνολικά 16 έλεγχοι για τις υποχρεώσεις διαχείρισης των παραγωγών/κατόχων τυπογραφείων και συγκεκριμένα το άρθρο 15 του Νόμου το οποίο, εν συντομία, αναφέρει ότι κάθε κάτοχος αποβλήτων και κάθε αρχικός παραγωγός αποβλήτων υποχρεούται να μεριμνά για την περιβαλλοντικά ορθή διαχείριση των αποβλήτων του μέσω διακανονισμού με αδειοδοτημένο διαχειριστή αποβλήτων.

(γ) Εκστρατεία ελέγχου κατόχων/παραγωγών αποβλήτων σε πρατήρια πετρελαιοειδών

Στα πλαίσια εφαρμογής των περί Αποβλήτων Νόμων 2011 μέχρι 2016, διενεργήθηκαν συνολικά 40 έλεγχοι για τις υποχρεώσεις διαχείρισης των παραγωγών/κατόχων πρατηρίων πετρελαιοειδών οι οποίες προκύπτουν από τις πρόνοιες του άρθρου 15 των πιο πάνω Νόμων, σύμφωνα με το οποίο κάθε κάτοχος αποβλήτων και κάθε αρχικός παραγωγός αποβλήτων υποχρεούται να μεριμνά για την περιβαλλοντικά ορθή διαχείριση των αποβλήτων του μέσω διακανονισμού με αδειοδοτημένο διαχειριστή αποβλήτων. Ως αποτέλεσμα της εκστρατείας και μετά την αποστολή επιστολών ειδοποίησης, παραλήφθηκαν αποδεικτικά για παράδοση των αποβλήτων σε αδειοδοτημένους συλλέκτες για παράδοση τους σε αδειοδοτημένες μονάδες διαχείρισης.

(δ) Εκστρατεία ελέγχου κατόχων/παραγωγών κλινικών αποβλήτων

Κατά τον Νοέμβριο του 2015 πραγματοποιήθηκε εκστρατεία και έγιναν 12 επιθεωρήσεις παγκυπρίως σε νοσοκομεία και κλινικές. Οι υποχρεώσεις διαχείρισης των κλινικών αποβλήτων προκύπτουν από τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011 μέχρι 2016 και συγκεκριμένα το άρθρο 15 του Νόμου το οποίο, εν συντομία, αναφέρει ότι κάθε κάτοχος αποβλήτων και κάθε αρχικός παραγωγός αποβλήτων υποχρεούται να μεριμνά για την περιβαλλοντικά ορθή διαχείριση των αποβλήτων του είτε εξασφαλίζοντας ο ίδιος Άδεια Διαχείρισης Αποβλήτων είτε κατόπιν συμφωνίας με αδειοδοτημένο διαχειριστή αποβλήτων.

(ε) Ευθύνη του Παραγωγού-Απόβλητα Συσκευασιών

Στα πλαίσια εφαρμογής για τη Διαχείριση αποβλήτων σύμφωνα με τους περί Αποβλήτων Νόμους του 2011 μέχρι 2016 και τους περί Συσκευασιών και περί Αποβλήτων Συσκευασιών Νόμους του 2002 μέχρι 2012, πραγματοποιήθηκε παγκύπρια εκστρατεία κατά τη διάρκεια του έτους 2015. Συνολικά επιθεωρήθηκαν 9 παραγωγοί αποβλήτων συσκευασίας.

(στ) Εκστρατεία για διαχείριση τηγανελαιών

Στα πλαίσια εφαρμογής των περί Αποβλήτων Νόμων 2011 μέχρι 2016, διενεργήθηκαν έλεγχοι για τις υποχρεώσεις διαχείρισης των παραγωγών/κατόχων σε εστιατόρια σε σχέση με την διαχείριση των τηγανελαιών οι οποίες προκύπτουν από τις πρόνοιες των περί Αποβλήτων Νόμων του 2011

μέχρι 2015 και συγκεκριμένα το άρθρο 15 του Νόμου το οποίο, εν συντομία, αναφέρει ότι κάθε κάτοχος αποβλήτων και κάθε αρχικός παραγωγός αποβλήτων υποχρεούται να μεριμνά για την περιβαλλοντικά ορθή διαχείριση των αποβλήτων του μέσω διακανονισμού με αδειοδοτημένο διαχειριστή αποβλήτων.

6. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Σε αυτό το κεφάλαιο αναφέρονται τα κύρια προβλήματα που συνάντησαν οι επιθεωρητές κατά την διάρκεια της σύμβασης τους, όπως αυτά καταγράφηκαν στην εκθέσεις που υποβλήθηκαν.

6.1 Αλληλογραφία

- Δεν παρατηρήθηκαν ιδιαίτερα προβλήματα σχετικά με την αλληλογραφία η οποία αφορούσε τις επιθεωρήσεις.
- Υπήρξε σημαντική βελτίωση στην οργάνωση των φακέλων του κάθε Φ.Ε και μπορούσε ανά πάσα στιγμή να βρεις τον φάκελο και να δεις το ιστορικό της κάθε εγκατάστασης κάτι που διευκόλυνε αρκετά το έργο των επιθεωρητών.
- Σε αρκετές περιπτώσεις οι διευθύνσεις εμπλεκόμενων ατόμων ή εταιρειών ήταν λανθασμένες με αποτέλεσμα οι επιστολές να μην πηγαίνουν ποτέ στον σωστό τόπο, εγκατάσταση κλπ. Υπάρχει ανάγκη για δημιουργία συστήματος διασφάλισης της ορθότητας των διευθύνσεων, κυρίως των παραγωγών αποβλήτων.

6.2 Εξώδικα

- Κατά την έκδοση εξώδικης ρύθμισης σε αρκετές περιπτώσεις οι παρανομούντες δεν ήταν συνεργάσιμοι και σε ορισμένες περιπτώσεις υπήρξαν άσχημες αντιδράσεις και απειλές κατά των επιθεωρητών. Κυριότερη αιτία, σύμφωνα με τα λεγόμενά τους, ήταν η οικονομική δυσκολία εξόφλησης του χρηματικού προστίμου που επιβαλλόταν.
- Λόγω της οικονομικής κρίσης η έκδοση εξώδικων ρυθμίσεων ήταν ιδιαίτερα δύσκολη λόγω της αδυναμίας των εκάστοτε Φορέων Εκμετάλλευσης να ανταποκριθούν στις οικονομικές τους υποχρεώσεις. Από την άλλη όμως έχει αποδειχθεί ότι η έκδοση εξώδικων είναι ίσως ο μόνος αποτελεσματικός μοχλός πίεσης για την διόρθωση/τερματισμό παρανομιών.
- Αυτό που είναι ιδιαίτερα σημαντικό να αναφερθεί είναι ότι το εξώδικο αποτελεί την τελευταία λύση για συμμόρφωση με τις πρόνοιες της Νομοθεσίας. Εφόσον αποστέλλονται επιστολές συμμόρφωσης, γίνονται τηλεφωνικές επικοινωνίες χωρίς οποιαδήποτε ανταπόκριση, η ειδοποίηση εξώδικης ρύθμισης αποτελεί την τελευταία επιλογή των Επιθεωρητών, οι οποίοι μπορούν σχετικά πιο εύκολα να την χρησιμοποιήσουν.

6.3 Εργασιακοί Χώροι

Δεν παρατηρήθηκαν ιδιαίτερα προβλήματα σχετικά με τον χώρο εργασίας των επιθεωρητών όσες φορές χρειάστηκε η μετάβαση τους στο γραφεία του Τμήματος Περιβάλλοντος.

6.4 Τήρηση χρονοδιαγράμματος

Σε ορισμένες περιπτώσεις η τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων που τέθηκαν για την παράδοση τόσο εκθέσεων επιθεώρησης όσο και επιστολών δεν ήταν εφικτή για διάφορους λόγους. π.χ.:

- Με τη διεξαγωγή πέραν των δύο επιθεωρήσεων σε μια ημέρα η ετοιμασία όλων των εκθέσεων εντός 24 ωρών ήταν αδύνατη, λόγω του ότι εντός του επόμενου 24ώρου ταυτόχρονα με τη συγγραφή των εκθέσεων έπρεπε να γίνει προετοιμασία για τις επόμενες προγραμματισμένες επιθεωρήσεις.
- Ελλιπής πληροφόρηση για όσον αφορά την διαχείριση νέων σχετικά ρευμάτων αποβλήτων όπως π.χ. κλινικά απόβλητα, απόβλητα τυπογραφείων. Χρειάστηκε αρκετή προετοιμασία (χρόνος για έρευνα και εκμάθηση) για την διεκπεραίωση τόσο των επιθεωρήσεων όσων και της ετοιμασίας εκθέσεων επιθεώρησης και επιστολών συμμόρφωσης, για πιο ολοκληρωμένη και εμπειρισταωμένη εργασία.

Αναπόφευκτο πρόβλημα δημιουργείται κατά περιόδους με την ανάγκη διεκπεραίωσης εκτάκτων επιθεωρήσεων που προέκυπταν από την εξέταση παραπόνων ή καταγγελιών.

6.5 Διορισμός και ταυτότητες επιθεωρητών

- Δεν παρατηρήθηκαν ιδιαίτερα προβλήματα σχετικά με το διορισμό και την έκδοση ταυτοτήτων των επιθεωρητών.
- Οι ταυτότητες πρέπει να γίνονται ταυτόχρονα με την υπογραφή του συμβολαίου έτσι ώστε οι επιθεωρητές να είναι σε θέση να εφαρμόζουν την νομοθεσία χωρίς να αμφισβητείται η αξιοπιστία τους και να γίνεται αχρείαστος διάλογος με τους Φ.Ε..

6.6 Έξοδα μετακίνησης και Έκθεση οχημάτων

- Σε ορισμένες περιπτώσεις εξέτασης παραπόνων/καταγγελιών τα ιδιωτικά οχήματα των επιθεωρητών εκτέθηκαν σε κίνδυνο (Φορείς Εκμετάλλευσης σημείωσαν τους αριθμούς εγγραφής).
- Τα έξοδα μετακίνησης των επιθεωρητών κυμάνθηκαν σε πιο λογικά πλαίσια σε σύγκριση με την προηγούμενη χρονιά (2014), καθώς κάποιες ημέρες την εβδομάδα εργάζονταν από το δικό τους χώρο και γι αυτό δεν χρειαζόταν να μετακινούνται καθημερινά και στα γραφεία του Τμήματος Περιβάλλοντος. Παρόλα αυτά ήταν αρκετά σε σχέση με τις απολαβές τους (~20% των καθαρών απολαβών), οι οποίες ήταν μειωμένες κατά 15% σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά.

6.7 Δειγματοληψίες

- Κατά τη διεξαγωγή των δειγματοληψιών στους Σταθμούς Επεξεργασίας Αστικών Λυμάτων στη Βαθιά Γωνιά και στην Ανθούπολη δεν υπήρξαν οποιαδήποτε προβλήματα. Οι εν λόγω σταθμοί είναι νέοι και διαθέτουν αυτόματους δειγματολήπτες, γεγονός που καθιστά τη δειγματοληψία πιο εύκολη.
- Σε περίπτωση που καταστεί αναγκαίο για λήψη έκτακτων δειγμάτων δεν υπήρχε ο αναγκαίος/απαραίτητος εξοπλισμός διαθέσιμος για την διεκπεραίωση των δειγματοληψιών, όπως π.χ. παγωνιέρα κατάλληλοι περιέκτες αποθήκευσης δειγμάτων, όπως πεχάμετρο, αγωγιμόμετρο κ.α..

6.8 Εξοπλισμός επιθεώρησης

- Δεν παρατηρήθηκαν ιδιαίτερα προβλήματα σχετικά με τον εξοπλισμό κατά τις επιθεωρήσεις. Όπου χρειάστηκε ειδικός εξοπλισμός τον διέθετε ο Φορέας Εκμετάλλευσης.

- Δεν διατίθεται συσκευή GPS στους επιθεωρητές και λειτουργούς. Θα ήταν πολύ χρήσιμο και θα συνέβαλε στην γρηγορότερη διεξαγωγή επιθεωρήσεων. Συσκευή GPS για εύρεση την τοποθεσία των εγκαταστάσεων και υπηρεσιακό τηλέφωνο (για τη διασφάλιση τους προσωπικού τους τηλεφωνικού αριθμού για αποφυγή διαφόρων περιστατικών).
- Θα ήταν χρήσιμο και ωφέλιμο, όπως δίνεται στους επιθεωρητές και δειγματοληπτικούς εξοπλισμούς. Είναι χρήσιμος και σε κάποιες περιπτώσεις (π.χ. διερεύνηση ρύπανσης), μέγιστης σημασίας.
- Δεν υπήρχε πρόσβαση μέσω διαδικτύου ή από άλλους ηλεκτρονικούς υπολογιστές για παροχή πληροφοριών που αφορούσαν κοινούς φακέλους εγκαταστάσεων (Suite). Ως εκ τούτου οι επιθεωρητές δεν είχαν την αναγκαία πληροφόρηση που χρειάζονταν για την προετοιμασία των επιθεωρήσεων (π.χ. τροποποίηση άδειας, πρόσφατη επιστολογραφία κ.α).

6.9 Άλλα προβλήματα

- Σημαντικό πρόβλημα κατά τη διάρκεια της σύμβασης ήταν η χρήση των ιδιωτικών κινητών τηλεφώνων των επιθεωρητών. Συχνά για την εύρεση μιας εγκατάστασης ή χώρου οι επιθεωρητές αναγκάζονταν να χρησιμοποιούν τα προσωπικά τους τηλέφωνα. Με την απόκρυψη του αριθμού τους είτε δεν έπαιρναν απάντηση είτε δεν γίνονταν πιστευτοί. Επιπλέον, με τη γνωστοποίηση του αριθμού τους δέχονταν αργότερα ενοχλητικά τηλεφωνήματα για να δώσουν πληροφορίες αλλά και για παράπονα.
- Οι επιθεωρητές αρκετές φορές δέχθηκαν, προσβλητικές συμπεριφορές σχετικά με την φύση του επαγγέλματος τους (προσφορά), και απειλήθηκαν πως μετά το πέρας ολοκλήρωσης της εν λόγω εργασίας δεν θα μπορούν να εξεύρουν εύκολα εργασία στα θέματα των σπουδών τους, λόγω κυρίως της φύσεως του επαγγέλματος τους, η οποία επιτρέπει την επιβολή ποινών (εξώδικης ρύθμισης) και επιστολών συμμόρφωσης, με σκοπό την συμμόρφωση των Φ.Ε. με τις εκάστοτε Νομοθεσίες. Οι επιθεωρητές τόνισαν τον κανόνα ηθικής δεοντολογίας και τον επαγγελματισμό, και αρνήθηκαν να υποκύψουν σχετικά με τις εν λόγω απειλές εκφοβισμού του έργου των επιθεωρητών.

7. ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

Στο κεφάλαιο αυτό παρουσιάζονται εισηγήσεις των επιθεωρητών ως αποτέλεσμα των εμπειριών και της απασχόλησης τους κατά την διάρκεια της σύμβασης.

- Καλύτερη επικοινωνία και συντονισμός της ομάδας επιθεωρήσεων με την ομάδα αδειοδότησης για διευκόλυνση των επιθεωρήσεων (πλήρες ιστορικό για κάθε περίπτωση κ.λπ.).
- Η εύρεση αξιόπιστων δεδομένων από άλλες Δημόσιες ή Δημοτικές Υπηρεσίες θα συντελούσε στην πιο γρήγορη και ευκολότερη διεξαγωγή επιθεωρήσεων και περιορίζοντας τα άσκοπα δρομολόγια των επιθεωρητών σε λανθασμένες διευθύνσεις ή τοποθεσίες.
- Να δοθούν περισσότερες αρμοδιότητες στις τοπικές διοικήσεις για περιβαλλοντικά θέματα (π.χ. Δήμοι και Κοινοτήτες).
- Για τη διευκόλυνση του έργου των επιθεωρητών, ο κλάδος επιθεωρήσεων θα πρέπει να εφοδιαστεί με σύγχρονα μέσα και εργαλεία όπως συστήματα GPS για τον εντοπισμό και την καταγραφή συντεταγμένων τεμαχίων, σύστημα γεωγραφικών πληροφοριών (GIS), φωτογραφικές μηχανές, υπηρεσιακά κινητά τηλέφωνα κ.α.
- Να μην γίνονται αχρείαστες επιθεωρήσεις, αν κάτι το οποίο μπορεί να επιλυθεί με άλλο τρόπο π.χ. μέσω τηλεφώνου, έτσι ώστε να αποφεύγονται οι αχρείαστες μετακινήσεις και να αξιοποιούνται οι επιθεωρητές σε ζητήματα που χρήζουν άμεσης και σοβαρής ανάγκης. Ίσως να γίνει μια αναθεώρηση στην σημαντικότητα και την προτεραιότητα οποιουδήποτε εισερχόμενου παραπόνου/καταγγελίας.
- Να μην υπάρχει πλήρης εμπιστοσύνη στις Βάσεις Δεδομένων που δίνονται από Εταιρείες, Συνδέσμους και άλλους μη κυβερνητικούς οργανισμούς. Μπορεί να είναι αλλοιωμένοι λόγω σκοπιμοτήτων, ελλειπείς λόγω μη εγγραφής Φ.Ε. σ' αυτούς αλλά και κυρίως λανθασμένων στοιχείων (π.χ. διευθύνσεις αλληλογραφίας ατόμων που είναι ακόμα φοιτητές).
- Η εφαρμογή και λειτουργία του Γεωγραφικού Συστήματος Πληροφοριών (GIS) στο Τμήμα Περιβάλλοντος είναι επιβεβλημένη. Ο όγκος της πληροφορίας που εισέρχεται στο Τμήμα είναι μεγάλος. Η απαίτηση για επικαιροποίηση της και χρήση της αυξάνεται συνεχώς. Η χρήση του συστήματος αυτού χρησιμοποιείται ήδη σε Τμήματα του Υπουργείου Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος αλλά και σε άλλα Υπουργεία, με τα οποία υπάρχει ανταλλαγή δεδομένων, με αποτέλεσμα να μειώνεται σε σημαντικό βαθμό ο χρόνος για εξεύρεση μιας έγκυρης πληροφορίας που είναι αναγκαία ή θα αποπερατώσει την εργασία σε μικρότερο χρονικό διάστημα. Προϋποθέτει καλή εκπαίδευση προσωπικού, σωστή και επικαιροποιημένη Βάση Δεδομένων που σε συνδυασμό με εξοπλισμό πεδίου (κυρίως ArcPad) μπορούν να αυξήσουν την παραγόμενη εργασία.
- Μέχρι να υλοποιηθούν τα πιο πάνω, όλοι οι λειτουργοί και επιθεωρητές του Τμήματος θα πρέπει να εγκαταστήσουν στους υπολογιστές το δωρεάν λογισμικό Google Earth που βρίσκεται στο διαδίκτυο και να τύχουν μικρής εκπαίδευσης για να συλλέγετε σωστά η πληροφορία (κοινή μορφή) και να καταχωρείται σε Βάση Δεδομένων για να χρησιμοποιηθεί και σε μετέπειτα στάδιο (με τη εφαρμογή του GIS). Να γίνει και συνδυασμός με συγκεκριμένη ιστοσελίδα του Τμήματος Κτηματολογίου και Χωρομετρίας με ανάκτηση δωρεάν δεδομένων υπό όρους. Μπορούν να ζητηθούν και επίσημα. Επίσης δεδομένα μπορούν να δοθούν και από:
 - Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως (Ζώνες Οικιστικές, Γεωργικές, Κτηνοτροφικές, Ζώνες Προστασίας κλπ)

- Τ.Α.Υ. (Υδροφορείς, Ποταμοί, Ποταμοί με δυνητικούς κινδύνους Πλημμύρας, Γεωτρήσεις που το νερό τους χρησιμοποιείται για ύδρευση, Ζώνες προστασίας Γεωτρήσεων ύδρευσης κλπ)
- Και αρκετά άλλα Τμήματα που έχουν χρήσιμες πληροφορίες.
- Για το πιο πάνω θεωρείται ότι πρέπει να προστεθούν κάποια σημεία στα έντυπα επιθεώρησης για τη συλλογή των στοιχείων.
- Τα έντυπα εκθέσεων επιθεωρήσεων πρέπει να αναθεωρηθούν και να υπάρχει ένα έντυπο.